

ఆంధ్రపత్రిక

309317 | వత్సరము | ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఫిబ్రవరినెల 7 వ తేది గురువారము
పింగళ నాడు సంవత్సర పౌష మాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧.

No. 256
సంచిక ౨౫౬

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు దుర్భితకమునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది.
అల్పాహారముగాని, సాయముగాని, చేర్చబడకనే సిద్ధము
చేయఁగల కేవల పుష్కలసారము.
నీ కువాలపై కొన్ని దినువులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు
సువాసన నిన్నలవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
దిన్నెపైజు (అర డ్రాం) సీసా 1-8 0-8-0
మధ్యరకము పైజు 1-1/2 " " 0-12-0
వేరొకపైజు 2 " " " 1-4-0
పెద్దపైజు 4 " లేక 1/2 డ్రాం " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
ప్రత్యేక, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలుపెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపై
ను, కాడ్డపైను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో
దిల్ బహార్ యొక్క సలహానుసంకల్పము పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవాటి
ప్రాసినచో అజాకిమ్మగుల సువాసనకాడ్డ ఉచితముగ పంపుదురు.

హార్ వజ్రము ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు రెమికల్ కో; నెం. 155, జామ్నామసేదు బొంబాయి.

అమృతనందీని లేహ్యము,

అయి:కాంత మార్గము.
ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమూలిక
లతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మార్గములచే స్వ
విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యా
ధులు నివారణ కాగలను. ప్రపంచమున
నుఖసంబంధమైన సెగ రోగములచే
యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు.
అట్టివారి కిది దేవతావరప్రసాదము.
దీనిని సేవించినర క్షమశుభ్రమై, పుష్టి
నిచ్చి నరములకు పలుకర్మమును కలుగ
జేయుటలో మేటియైనది.
దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు సేవించు లేహ్యము, ద్రావకముగల సెట్టు 2-8-0
24 దినములు సేవించగల సెట్టు 1-8-0
1 సెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 సెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి
ఇవాల. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమేస్త్రి, పిడి, సాచుకారపేట, మదరాసు.

For Sale.
One Garford it on buss to seat 18 passen-
gers, with char-a-banc closed body with doors
on sides, top, side-curtains &c., complete
Rs. 9500. The car is practically new having
been very little used. (1054)
Apply ALLY BROTHERS, Mount Road, Madras

యద్ధవటములు గల పుస్తకము ఇనాము.
ప్రసిద్ధిజెందిన రాజనైద్య పండిత ఎస్. కె. శేషచా
ర్యలవారిచే తయారు కాబడిన సకలవిధ జ్వరములను సంహ
రించగల జ్వరమురారి అను మౌత్రల డబ్బి 1 తెప్పించుకొను
వారికి నై చెప్పిన పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును. 1058
ధర్మనైద్యశాల, 2/104 వారాయణ మొదలిపిడి, మద్రాసు.
కారణంబు: ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను వాటకము.
సంఘమురాకారసంస్కరణమైనట్లు మార్గ మిందు జూపబడినది.
అందరు జరిపికలయను. నెం 0-4-0 సాప్తేజి సేటు.
అంధప్రతికారకాలయను, 7 శేటు తెట్టి పిడి, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,
మహాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాసుమైన
వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆనంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946-887) మేనేజరు.

లేలుమందు వెల సీసా ౦-8-0
లేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని వేష బాధ గలదు.
బాధ నరముల వెంట చెడ్డవరము
దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును
కుట్టినచోటును బండసానుకటుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ గ్రానకము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.
కుట్టినచోట కొంచెము మంచుపోసిన బాధ మాయమగును.
మందులు గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు
పుణ్యము గట్టుకొన వచ్చును. ప్రయింటు నుండగినది.
చెడకుండుట గాను రబ్బరుదిరడాగల సీసాలో పోయబడినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6 తంబు శెట్టిపిడి, మదరాసు

అమృతాంజనము

అన్ని కొప్పులకు పరమావ్యయము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0.
తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల
బారదోలును. వాయువుపోట్ల పొగొట్టును.
సువాసనగలిగి యుండును. వ్రతయింటునుండవగినది.
ప్రపంచమూలికలచే హింమాదేశమందు
తయారుచేయుటకు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డిపో. 108, (ఫోరోడ్డు, వాం. ఎం. బి. సి. ఎం.)
6, కంజుపెట్టి పిడి, మద్రాసు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL,
SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to pre-
serve it in the heyday of Youth, guard and
insure against its loss as a precautionary
measure, and obtain and regain it, at any
age and at any expense, if already lost,
through any cause whatsoever. How? By a
timely use of the world-renowned mechanical
device called "E" manufactured on Dr.
Bier's Principle of Hyparaemic Treatment
by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago
U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing
postage &c., charged extra) ented all
over. highly recommended by several leading
medical authorities of the East and the west and countless
numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess
this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in
English: write to-day, in all confidence if really interested of
this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika".
[669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika".
to the
Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

సమకాలికాభిప్రాయములు

స్వపరిపాలనా ప్రతిపాదన ప్రయత్నములు

బ్రిటను దేశమున భారత దేశ స్వపరిపాలనమును నిందించుచు, యీ విషయము గూర్చి దురభిప్రాయములను ప్రకటించుచు హిందూ బ్రిటిషు సంఘమువారు ప్రజల ప్రయత్నముల తేయుచున్నారని "మదరాసు మెయిలు" పత్రిక లండను విలేజుకుడు వ్రాయుచున్నాడు. స్వపరిపాలనోద్యమము కలన దేశములు అల్ప సంఖ్యాకుల నిరంకుశ ప్రభుత్వము పాలనావలన వచ్చునని తత్సంఘాభిప్రాయము లగు నీ దేశము ప్రభువుగారు నడిపియు కార్మికసభలో నడిపినట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్టి పిచ్చివాదము లిదివరకే అంత మొందినట్లైనది వని మేము తలచుచున్నాము. భారతీయవిద్యార్థులు గాక అంగ్లో ఇండియనులే జనసామాన్యపు ప్రతినిధు లనుటకంటె అసంభవమగు వాక్యము వేరొందులేదు. బ్రిటిషు ప్రజల బ్రిటిషు యూరపులను విశ్వసించునట్టి మిథిమీనులు గారని మా వృద్ధ విశ్వాసము. ఇట్టి తెలివితక్కువ మాటలను అంగ్లో ఇండియనులు నమ్మకమును గాని గౌరవాధ్యక్షులగు బ్రిటిషు ప్రజల బ్రిటిషు వాక్యములను నిజముగ పరిగణింప జాలరు.

ఏదియెట్లున్నను కాంగ్రెసు, హోమరులు సందేశములు అంగ్లేజీయుల కచిర కాలమునబోయి స్వపరిపాలనా ప్రతిపాదనములను విధ్వంసము గావించినారు. తిలకగారు జరుగు రహస్యముతో మార్చి నెలలో అంగ్లేజీయులకు బయలుపడెదలనన్నారు. వీరెంటుమ్యుగారు కూడ వెడలనో, లేదో మనకు తెలియదు. కాని మదరాసులో మా శత్రు, కాశ్మీర గార్లు మున్నగువారు పోవుదురు. పండిత మదనమోహనుడు కూడ బయలుపడెదలన బాగుండును. కాని వీరి ఆరోగ్యస్థితి యిట్టి ప్రయాణమున కనుకూలముగ నున్నదా? మా డాక్టరు కాశ్మీర గారు తిప్పక బయలుపడెదరు. మా మెడికలు ప్రెస్టెరాగారు స్వయముగ వెడలజాలక పోయినయెడల, దేశ తక్షణతత్వము దగు వారి కుమారులయినను బంపిన బాగుండును. వంగదేశము వివేచనచంద్రపాలుగారిని పంపుటకు నిశ్చయించినది. ఈ సందేశమును మరేంద్రనాథుడు కూడ కలసిన చాల బాగుండును. చక్రవర్తిగారు మార్చి నెలలోను సి. ఆర్. దాసుగారు మార్చి నెలలోను తిప్పక వెడలరు.

మాంటాగ్యుగారు మార్చి నెలలో ఇంగ్లాండునకు పోయి, తమ సంస్కరణ విధానముల ప్రకటించెదరు. వీరిని గూర్చి పార్లమెంటులో సోకబిల్లు నుపపాదించ బడవచ్చును. కావున మన దేశములలో పంద్రెండుగురు పోయి బ్రిటిషు ప్రజలకు మన దేశపరిస్థితుల గూర్చి బాగుగ బోధించుట తత్వ సరము. మరి యొకరు అన్ని కక్షల నాయకులను సందర్శించి వారి సహాయమును బడయవలయును. సంస్కరణమును వ్యాపింపునపుడు అవి మన హక్కులను గాని, మన కరములు గానని వారిలో నుడువవలసి యున్నది. ఫిలిప్సేను దివుల చరిత్రము, నదాహరణముగ జెప్పి, 175 వత్సరములనుండి హైందవ దేశ నిరంకుశాధికారులు దేశమునకు స్వపరిపాలనా సామర్థ్యము మొనగజాలక పోయినందున, ఆ మొదలు 15 వత్సరములలో నిట్టి శక్తిని గడింప గలిగినదనియు మనము బ్రిటిషు వారిలో గట్టిగ చెప్పవలెను. — "ఆమృతబాహు" పత్రిక.

బొంబాయి, కలకత్తా నగరములు.

"డెయిలీ న్యూస్" పత్రిక యిట్లు నుడువుచున్నది:— "జె. సి. బోసుగారి నాహ్నినించుటయందు బొంబాయి, కలకత్తా నగరములకుల కృత్యాసము వ్యక్తమగు చున్నది. కలకత్తా నగరమునకు తత్సంఘాభిప్రాయము లేదు. బొంబాయి నగరమున కిది విస్తారముగ నున్నది. బొంబాయి నగరమున సులభమై యున్నది. ఈ పట్టణము దానినుపయోగించుచుండును. కలకత్తా అట్లు చేయదు. బొంబాయి నగరమున కొద్దికాలము క్రిందటనే తనవద్ద కావలసిన ధనములేదని బోసుగారు తెలియించుచుండెను. తర్వాత వీరికి బొమ్మోటి గారిలో పరిచయము కలిగి వారందర నుండి లక్ష రూపాయలు బడసినను, ఇది బొంబాయి లక్షణము. కలకత్తాజనపహాగ రాక్షసిబాగు ములే యొక్కవగా పరిగణించబడుచుండును.

ఈ వాక్యములు బొంబాయి నగరమునకు చాలసంతోష కారకములే! కాని, యిటు నొక విషయమును మనము జూచింప వలసియున్నది. ఇదివరకు బొంబాయి తత్సంఘాభిప్రాయమును సుప్రసిద్ధము కాలేదు. "డెయిలీ న్యూస్" పత్రిక వాక్యములు జూచి యానగరము మార్పు చెందినదా యని ప్రశ్న

మాకలకత్తాజాబు

మహాపురుషారాధనము.

(మా స్వకీయ విలేజుకునివద్దనుండి)

కలకత్తా ఫిబ్రవరి 4:— ఆత్మగౌరవము గల ప్రతిమానవుడును దన జాతీయ మహా పురుషులను సంస్మరించి గౌరవించుచుండుట సహజము నావశ్యకమునై యున్నది. ఏలయు నెగా, మహా పురుషారాధనము సర్వ శ్రేయస్సంపాదకము. అది యారాధితునికి గౌరవమును గలుగజేయుటయే కాక, యారాధకులకు గూడ భావోన్మత్తిని గలిగించి యభివృద్ధి మాన్యునకుం దివ్యము. మన దేశములోని వివిధ సంఘములలో నెల్ల వంగదేశీయులు ముందంజవేయఁ గలుగుట కీ మహా పురుషారాధనము ముఖ్యముగా దోడ్పడినదని చెప్పవచ్చును. సామాన్యముగా బ్రతివారమున గూడ నిచ్చట నేదో యొక మహా పురుషుని వర్ణచిత్రమును జరుపబడుచునే యుండును. సామాన్య జనులవలయును దాటి యున్నత ప్రతిభను జూపు ప్రతివంగీయుఁడును జనులభక్తి గౌరవములను బడయును; వారి గర్వమునకు బాతుడగును; వారి నిరంతర సంస్మరణమును బడసి యున్నత భావాభివృద్ధికి దోడ్పడఁ జాలను.

నవీన చంద్ర సేను.

కడచిన శుక్రవారము సాయంత్రమున యూనివర్సిటీ ఇన్స్టిట్యూటు మందిరమున గీర్తి శేషుఁడైన నవీనచంద్ర సేనుని స్మరించుటకు యొక గొప్ప సభ సమావేశమయ్యెను. వ్యాయ మూర్తులైన సర్ అనుభోమ ఛౌదరిగారు రధ్యక్షుల వహించిరి. కార్యక్రమములయందు వంగభాషయందే నిర్వహించబడెను. నవీనచంద్ర సేను ప్రఖ్యాతిచెందిన మహాకవి. తెలుగుదేశమునందువతనే వంగదేశమున గూడ గ్రాంధికవాదమనియు వ్యావహారిక భాషావాదమనియు వాద్యమును గుఱించి రెండువాదములకులపు. వ్యావహారిక భాషావాద్యమునకు నాయకమని చెప్పెను. వాడు రవీంద్రనాథ ఠాకూరు. గ్రాంధికభాషా వాద్యమునకు నాయకమని నవీనచంద్ర సేను. ఇప్పుడు వంగవాద్యమున వ్యావహారికభాషావాదమే విశేష ప్రాబల్యమును గలిగియున్నను, జనులకు నవీనచంద్ర సేను నెడలగల గౌరవము మాత్రము తగ్గలేదు. నేటికిని వంగీయ విద్యార్థులు కొందఱు రవీంద్రునికన్న నవీనచంద్రుడే గొప్పకవియని వాదించుచుండెదరు. శుక్రవారమునాడు జరిగిన నవమ సాంవత్సరికోత్సవము సందర్భమున బిపిత్త చంద్రపాలు, హేరేంద్రనాథదత్త, ప్రభుధనాథతర్కభూషణుడు, మున్నగు ప్రముఖులు నవీనచంద్రుని కురుక్షేత్రము ప్రవాసము మున్నగు నిలిహాసములను గూర్చి విపులవిమర్శ గావించుచు మహాపవనాసములను గావించిరి. ఆంగ్లవిద్యా ధురితులైన ప్రముఖులు దేశభాషా కవులను బూజింపగలుగు మహాభాగ్యము తెలుఁగు దేశమున కెన్నఁడు బట్టిపోగదా!

మహర్షి దేవేంద్రనాథ ఠాకూరు.

శనివారము నాడు సాయంత్రము రామమోహన పుస్తక భాండాగారమందిరమున సర్ కృష్ణ గోవిందగుప్తగారు కీర్తి శేషుఁడైన మహర్షి దేవేంద్రనాథుని చిత్రపటమును వెలువరించిరి. పురప్రముఖు లెల్లరును సభకు విచ్చేసిరి. చిత్రపటమును వెలువరించిన తర్వాత సర్ కృష్ణ గోవిందగుప్తగారు తామహాపవనాసమును గావించుచు, బ్రహ్మసమాజము యొక్క సంగ్రహ చరిత్రమును, మహర్షి దేవేంద్రనాథునకును బ్రహ్మసంఘ కేశవ చంద్రునకును గలిగిన విభేదములను, దేవేంద్రనాథుని యువదేశములను, గుణగణములను బూగ్రుచ్చి నట్లు వివరించిరి. పిమ్మట సర్ నారాయణ చంద్రవర్మగారు మహాముషియెడల దమకుఁగల భక్తిగౌరవములను బ్రకటించుచు నొక చిన్న యువస్వాసము గావించిరి. డాక్టరు ప్రభుధనాథదత్తగారు రధ్యక్షులకు వందనములు సమర్పింపఁ గా సభ ముగిసినది.

బయలుపెడలుచున్నది. జగదీశ చంద్రుడే బొంబాయి నగరవాసుల కుపస్వాసమొసగుచు వారు వ్యాపారు లనియు, వారిలో రూపాయల గూర్చియే మాట్లాడవలయు ననియు నుడిపియుండెను. కాని, వారు ఆతయాభిలాషులై తనకు అమిత సహాయముగావించి, తత్సంఘాభిప్రాయముల వారనుపేరును గడిచిరిని బోసుగారి గ్రహించిరి. బోసుగారి వాదమును నమ్మకుండుటకు వీలులేదు. కావున బొంబాయి నగరము తాను గాంచిన మార్పునకై ఆత్మాభినందనముగావించు కొనవచ్చును. — బొంబాయి కానికలు పత్రిక.

చౌరింగీ: వాదమతగురువు

మా పట్టణమునందలి ఎస్సెన్షియల్స్ చౌరింగీ యను నామాంతరము చిర కాలమునుండి వాడబడు చుండుటయే కాని యానామ మెట్లు కలిగినో యెవ్వరును వెలుపఁజాల వుండెరి. 'కలకత్తా రివ్యూ, జనేవరి సంచికలో' ది వేతచంద్ర సేనుగారి విషయములు తమ పరిశోధనము యొక్క ఫలితమును బ్రకటించియున్నారు. చౌరింగీ యను నతఁడు పదియవ శతాబ్ది ప్రాంతమున జీవించియుండిన యొక వాదమత గురువట. ప్రస్తుతము ధర్మతల యని వాడబడుచున్న వీధి ధర్మయను నామాంతరము గల బుద్ధదేవుని పూజించుచుండిన ఫలమట. అచ్చటికి ననతి దూరములో నున్న బెహ్లా యం దిష్టటిక్కిని ధర్మదేవుని దేవాలయము గలవట. బెహ్లా యందలి చండి కాలయము పూర్వ మొక వాదమత తీర్థమట. సేనుగారి యభిప్రాయములు మిక్కిలి క్రొత్తనుటకు సందియములేదు. వీరి నూతన సిద్ధాంతమును గూర్చి యితర విద్యార్థులు లేమని యభిప్రాయము నిచ్చెదరో యని విశేష కుతూహలముతో నిశ్చీంచుచున్నాము.

మా విశ్వవిద్యాలయము.

మా విశ్వవిద్యాలయ పరిశీలకు గుఱించిన విషయము లంతకంతకును జిత్రితరము లగుచున్నవి. గత సంవత్సరమున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షా పత్రములు బయలుపడుటయు, రెండు పర్యాయములు పునఃపరీక్షలు జరుగుటయు; పరిశీలకు సక్రమముగా జరిపించుటకు యొక ప్రభుత్వోద్యోగి విశ్వవిద్యాలయ పక్షమున నియమింపబడుటయు; జరువకులకు జ్ఞాపక ముండవచ్చును. ఈ సంవత్సరపు మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష మార్చి 4 వ తేదీని జరుగునట్లు నిర్ణయించఁ బడియుండెను. ఇప్పుడే కారణముచేతనో పరీక్ష యాదినమున జరుగదనియు, నెప్పుడు జరుగునో ముందు ప్రకటించబడుననియు విశ్వవిద్యాలయాధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. ఈ సంవత్సర మేమి మూడినదో తెలియజాలవచ్చును. ఇట్టి సందర్భముల యందు విద్యార్థుల మనోవేదన వర్ణనా తీతము కాదా! మా విశ్వవిద్యాలయము యొక్క పట్టపనాససభ మార్చి మొదటి రెండు తేదీల యందును జరుగనున్నది. మొదటి దినమున బేనులరు పట్టుములను, రెండవనాడు మేష్టరు, డాక్టరు పట్టుములు నొసంగబడునట్లు నిశ్చయింపబడినది.

వార్షికోత్సవము.

నిన్న సాయంత్రము 8వనా తేదీ భవనములో వంగదేశాంధ్రసమితి ద్వితీయ వార్షికోత్సవము జయద్రగముగా జరిగియుండెను. సభకు నాంధ్రులు నాంధ్రోత్తరులు రమారవి 60 మంది విచ్చేసిరి. అధ్యక్షుల వహించి యుండవలసిన సర్వాధికారిగారు రాజాలమికిఁ జొరలించుచు లేఖ వ్రాసియుండుటచేత, డాక్టరు సతీశచంద్ర విద్యాభూషణుఁ డధ్యక్షుల వహించెను. మున్ముందు అబ్బూరి రాయకృష్ణగారు ప్రసంగమున సభ్యులకు స్వాగత మొసంగిరి. పిమ్మట చధ్యక్షుఁడు ఆంధ్రుల పూర్వవైభవమును వర్ణించి, సర్వాధికారిగారి లేఖను చదివిరి. తర్వాత కార్యదర్శి కార్య నివేదికమును జదివెను. జి. పి. కాశ్మీరి బి. పి. గారు ఆంధ్రసహాధమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. అధ్యక్షులతోపన్యాసము తోడత అధ్యక్షునికి వందనములతోడను సభ ముగిసినది. కొంతకాలము క్రిందట నామమాత్రావ శిష్టమై యుండిన ఆంధ్రసమితి తిరిగి పునరుత్థితమునంది చక్కఁగాఁ బనిచేయుచుండుట సంతోషకరము. కాని యీ సంఘమున గ్రస్తులకు విద్యార్థులే సభ్యులుగా నున్నారు కాని; స్థిరనివాసముల శిష్టమహానియున్న యాంధ్రులు శ్రద్ధ తీసికొనకుండుట శోచనీయును. సమితి శాశ్వతస్థానముగా నుండవలెనన్న స్థిరనివాసము లేర్పఱచుకొనియున్న యాంధ్రసాధుల సహాయ సహకారశక్తికనుక కార్యనిర్వాహములు గమనించి తత్ప్రయత్నములకుఁ గడఁగుదురు గాక!

నిజాంరాజ్యము నందలి ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమము ఉత్సాహకరముగ నున్నదని విలేజుకులోకరు వ్రాయుచున్నారు. నిజాంరాజ్యమునందలి ఆంధ్ర భూభాగ మొక కాలమున బ్రసిద్ధి మొందిన కవిక రేణువుల కావాసమై మంచి యైతిహాసికముల గలిగియున్నది. జనవరి 31 వ తేదీని భిన్నమెట్టు (నై బాం) తాలూకా బాజాపుర గ్రామముందు హరిబాపయ్యగారి యగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద నొక సభ జరుపబడెను. ఆసభకు సుమారు 200 మంది చుట్టుపట్ల గ్రామాదుల వారందరు గ్రంథాలయోద్యమ ప్రారంభోత్సవమును జూడ నేతెచిరి. హరిహర ఆంజనేయగ్రంథాలయ మని సభ్యులలమోదము ననుసరించి నామకరణము చేయబడియెను.

స్వామి స్థాన వార్తలు

జాన్సీహత్య కేసు:— ఈ కేసులో ముద్రాయిత విధింపబడిన మరణదండనను తగ్గించుటకు తె॥ గవర్నరుగారు నిరాకరించిరి.

రాత్రు లందు దీపములు లేనిది బ్రెసికెలు బండ్లను త్రొక్కుట:— బెంగళూరులో సుమారు 12 గురు బ్రెసికెలు రాత్రులందు దీపములు లేనిది బ్రెసికెలుబండ్లను త్రొక్కినట్లు మేజిస్ట్రేటుగారు తెలుసు. కేసులు చేయబడినవి. మాటాడుబండ్ల కాపనములను అతిక్రమించిన మఱి ఇద్దరునైకులపై గూడ కేసులు చేయబడినవి. కేసులు విచారణ జరుగుచున్నవి.

ఒక జేవాలయపు పూజారి నలుగురి మహాన్ముద్రీయములకులపై కేసు చేయుట:— మామూలుగా మొక హిందూ జేవాలయమున ప్రవేశించి విగ్రహముయొక్క కాళ్లు చేతులు మొదలగు అవయవములను విరుగగొట్టి 4 గురు మహాన్ముద్రీయములకులపై ఆ జేవాలయపు పూజారి మేజిస్ట్రేటుగారి యొద్ద కేసుచేసెను. కేసు విచారణ జరుగును.

కడుగుతోబాడిచి చంపివేయుట:— గతనెల 25-న తేదీరాత్రి 9 గంటల సమయమున కొరస్వామి అనువాదోకడు ఇలువూలూరు అనువాసి ఏలూరూట్టును కడుగుతో బాడిచి చంపి:ట్లు రాజధాని మేజిస్ట్రేటు గారియొద్ద చేయబడినకేసు విచారణ ముగిసినది. హంతకునిపై నేరము స్థిరపరచబడినది. శిక్ష విధింపబడుటకు హంతకుడు హైకోర్టునకు పంపబడెను.

భవానికంటి మార్కెట్టు దోపిడి కేసు:— 22-న ముద్రాయలలోను 7 గురిని వదలి, 15 గురికి శిక్ష విధించిరి. ఇద్దరికి చెరి 6 ఏండ్లు కఠినశిక్షయును చెరి ౪. 100 లు జాబ్బానాయకును 12 గురికి చెరి 5 ఏండ్లు కఠినశిక్షయును చెరి ౪ 75 లు జాబ్బానాయకును విధింపబడెను. ఈ జాబ్బానాల సామ్యులలో ౧000 లు ఒక ముకాబాదానికిని మిగిలినది ఇద్దరు దుకాణదారులకును ఇచ్చుటకు తీర్మానింప బడినది.

గంధక ప్రాంతమున జలుబు:— గత సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీన నారాయణ అను నొక సారాయి వర్తకుడు రాకలిపేట రైలుస్టేషనులో రైలు దిగుమందగ వెలయునాదమునలియునవాడు బానిసిన గంధక ప్రాంతమున జల్లి వాని బట్టలను కాల్చివేసని చేయబడిన కేసులో రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్మానమువైని అపిలు చేయబడినది. కేసుకు సంబంధించిన మఱికొన్ని ముఖ్యమైన భోగట్టాలు చేయవలయునని హైకోర్టువారు తీర్మానించి కేసుకు రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టునకు పంపిరి. కేసు తిరిగి పునర్విచారణ జరగవలెనని ఫిర్యాధి తరపు న్యాయవాది వాదించెను. ఇదివఱకు జరిగిన సాక్షి విచారణకు దోడు మఱికొంత సాక్షి విచారణ జరగవలెనని కేసు విచారణ జరుగకుండదని ముద్రాయ తరపు వకీలు వాదించెను. హైకోర్టువారి యాజ్ఞలప్రకారము కొన్ని కొన్ని ముఖ్యమగు సాక్షివిచారణ చేసెదనని మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్మానించిరి.

నడచుచుండిన రైలుపై రాళ్లువర్షుట:— కొచ్చి సంస్థానము ప్రధాన ఇంజనీరుగారు గత నవంబరునెల 25 వ తేదీన ఎరనాకులమునుండి పోరనూరునకు మొదటికరగతి బండిలో ప్రయాణము చేయుచుండిరి. త్రిమారు క్లెయిఫారము సమీపములో రైలుండినపుడు ఇంజనీరుగారుండిన బండిమీద బడబడ రాళ్లుపడినవి. స్టేషనులో రైలు ఆగివచ్చును, ఇంజనీరుగారు స్టేషనుమాన్యురు గారితో సమాచారమును తెల్పి వడినరాళ్లను ఆగవఱుటకు వారిని గూడ తమ బండియొద్దకు దీసుకు పోయిరి. కాని రాళ్లుపూర్వ మగపడలేదు. ఆగోజు మధ్యాహ్నము ఇంజనీరుగారు త్రిమారు రైలుస్టేషనుమాన్యురుగారి కొకతెలుసు పంపిరి. స్టేషను మాన్యురుగారు దానిని పోరనూరులోనున్న గవర్న మెంటు రైలుచే పోలిను నభి ఇన్ స్పెక్టరుగారికి పంపిరి. నభి ఇన్ స్పెక్టరుగారికి మహాన్ముద్రీయములను పట్టుకొని కేసుచేసిరి. కొచ్చి కిర స్టేషను మేజిస్ట్రేటుగారు కేసువిచారణచేసి బొలునినినాద నేరమును మోసి శిక్ష విధింపబడుటకు వారిని జిల్లా కోర్టునకు పంపిరి. కల్లెకోట జడ్జిగారు కేసువిచారణచేసిరి. అక్టోబరు 10 వ తేదీన 10 గవర్న మెంటు జడ్జిగారు వారిలో తేదీభరించక బొలునికి 10 గవర్న మెంటు జాబ్బానా విధించిరి.

తెసానీకురికు కేసు:— ఈ కేసులో 6 గురిని వదలి తేదీ 25 గురికి శిక్ష విధించిరి. వీరిలో జమీందారు బయ్య ప్రకాశగారివారు. అతడు మున్నా కేసులో వదలబడెను. అతని కి కేసులో 5 సంవత్సరములు బైదును ౧000 లు జాబ్బానాయకును విధింపబడెను. ఒక మసీదును పాడుచేయుటకు ప్రజలను త్రొక్కినవి 6 గురు బ్రాహ్మణులకు చెరి 7 ఏండ్లు కఠినశిక్షయును తక్కిన 48 గురికి చెరి 15 ఏండ్లు కఠినశిక్షయును విధింపబడెను.

జేవాలయపు అవ్వకులు-పరిచారము:— కంజీవరము శ్రీ దేవరాజ స్వామివారి ఆలయము గర్భగుడి తలుపులు తెరచి పూజించు అధికారమును, అర్చన, కర్పూరహారణిచేయు, అధికారమును పరిచారకుల నుండి తప్పించబడవేజువలె ననియు, తాముగావించు అర్చనా హారతులరుములు అర్చకులేవారు టచే అగ్రద్రవ్యము తమ కిప్పించబడవేజువలె ననియు అర్చకులు పరిచారకులపై చెంగల్పట్టు జిల్లాకోర్టులో జావాచేసిరి. అర్చకులు లేని సమయమున గర్భగుడి తలుపులు తెరచి అర్చనా, కర్పూరహారణి మొదలగుపనులు గావించు అధికారము మాట అనాదిసిద్ధముగ కలదనియు పూజార్చనలవలన వచ్చు ద్రవ్యము మాత్రే అనుభవించుటకు హక్కుకలదనియు పరిచారకులు వాదించిరి. అర్చకులు గర్భగుడిలోనికి పోహడదనియు రాబడులతో పరిచారకులకుగూడ గొంత అధికార మున్నదనియు జడ్జిగారు తీర్మానించిరి. జడ్జిగారు తీర్మానముపై హైకోర్టులో అపిలుచేయబడెను. పూర్వాచారముల బట్టి యీ సామ్యముల బట్టియు, పరిచారకులు గర్భగుడితలుపులు తెరవవచ్చుననియు కాని దునుములుకచ్చు, అర్చన, పూజ, హారణి మొదలగునగులను గావించ వూడదనియు, అర్చకులచే బాటు పరిచారకులు గూడ అర్చనరునుములలో సగమురొలుపొందవచ్చు ననియు హైకోర్టువారు తీర్మానించిరి.

కోర్కేపేట హత్యకేసు:— కోర్కేపేటలో గత నెల నెంబరునెల 28-న తేదీన ఆర్యుగ మనువాడు కొండబుర్రాలు రకు కనరుట, తిట్టుట మొదలగుపనులుచేయుచుండి నపుడు మునుస్వామి వాయికన్ అనువాడు నడవడికగూర్చి ఆర్యుగమున ప్రవ్నించెను. ఇందుపై వారి పుత్రులకు మాటులుమిడి కొట్టుకొనిరి. కొట్టులాటలో మునుస్వామి వాయికన్ ఆర్యుగమున కత్తితో బాడిచెను. ఆర్యుగము తరుణమే మరణించక బోయినను మఱికొన్ని దినములకు మరణించెను. పోలీసువారు మునుస్వామి వాయికనును పట్టుకొని హైకోర్టులో కేసు చేసిరి. కేసు విచారణ గత మంగళవారము జరిగినది. పోలీసువారి తరపున సామ్యము చెప్పినవారిలో మొకనిని తనకును దగవులాట కలిగినపుడు మరణించిన వాడు త్రాగి ఒడలు తెలియక తన్ను కొట్టె ననియు, తానా చెప్పబడుండి తప్పించుకొని బారిపోయినపుడు వాడు తనమెంటనే పరుగెత్తి వచ్చుటలో తలముందుకుమారి కోర్లపడెననియు, పోలీసువారి తరపునవచ్చిన నాథులు కావగాం ప్రనియు వారిని గూర్చి తాను పోలీసువారికి తెలుపుటచే జూడగాండ్లు తనపై కట్టి బూని ఇష్ట దీపాద్యము చెప్పిరియు ఇంతకన్న నెక్కువ తనకేమియు తెలియదనియు హంతకుడు వాదించెను.

స్వామయ్య రైగారు కేసుభావమును జ్యోరరులకుతెల్పి నేరస్థునినేరము హత్యలో చేరునా నేరవా లేక ప్రమాదమున కత్తితో అపాయకరమైన గాయమును తగిలించెనా ఈమూడు అంశముల గూర్చి మితి తీర్మానము కావలయునని చెప్పిరి. మొదటి రెండు అంశములలోను నేరస్థునియందు దోషములేదని జ్యోరరులు ఏకగ్రీవముగ తేల్చిరి. మూడవ దానిలో నేరస్థుడు దోషియని 7 గురు జ్యోరరులును, దోషి కాదని ఇరువురు జ్యోరరులునుపలికిరి. 3 వ అంశము తీర్మానము గూర్చి తీర్మానము నేడు చెప్పబడును.

కృష్ణాజిల్లా రాళ్లపూడిలోని పరనాలయ చమత్కారము కోర్టును ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారి యాధిపత్యముక్రింద 26 తేదీన జరిగినది. సుమారు 200 మందిజనులు సభకు వచ్చిరి. వెంకట్రాజ గుబ్రహ్మణ్యకొట్టిగారు “తనవలె సోమశక్తివలె ప్రసాదింపబడు, ఏలూరుపూడి రామకృష్ణదేవతాలగారు “గ్రంథాలయము”ని గురించినా, ముద్రాని బుచ్చివేంకట్రావుగారు “సంపాదకత్వము” గూర్చియును ఇదివిధమున ముద్రానిని వివరించక ఇద్దరుకూడ ఆ సభ నిమగ్నులగునుండి ముచ్చులికిరి.

స్థానిక వార్తలు

కొత్తపల్లి:— జి. ఆర్. కర్రపాణిగారి నిన్నటి నివసన (6-2-18) హైకోర్టు న్యాయవాదులగ నామోదించిరి.

తపాలానోటీసు:— ఇంగ్లాండునకు పంపబడు 8 డౌన్సుల భారము కలిగిన మచ్చులేమాకుకట్టలు మాత్రమే జనరలు తపాలాఫీసులో ఇవ్వకు పుచ్చుకొనబడును.

‘న్యూఇండియా’ ధరావతు కేసు:— ఈ నెల 5 వ తేదీన విచారణ జరుగునని తలంపబడిన ఈ కేసు విచారణ ఈ నెల 20 వ తేదీ నాటిక రాంబా చేయబడెను.

ఉపన్యాసము:— ఈ నెల 9 వ తేదీ పాఠశాలల యి రిక్షగంటలకు దాక్కుడు పొంతననక గారు య్యోజితము తిరుటరులో చెన్న పురి న్యాయశాఖమున మాడతెప్పట అత అంశము గూర్చి ఉత్తర్వులిచ్చి ఉపన్యాసమునంతరి నివయనులకు బామ్మల మూలమున కనుపరచెదరు.

ఎస్. పి. సి. వ. వారి వక్తుప్రదర్శనము:— పెంట్లెండు ప్రభువు, ప్రభువీగార్ల పోషకము క్రింద ఈ నెల 9 వ తేదీ కనివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలవలె ప్రదర్శనము జరుగును. పెంట్లెండు ప్రభువీ గారు సమానుకులను వంటి చెట్టుటకు అంగీకరించిరి.

సాంఘిక సేవాసంఘము:— కేకునై సంఘము వారి మైలాపూరు కాళాసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద కందవాలి పాతకాలా భవనములో మద్యపానముగూర్చి ఉపన్యాసము చెప్పబడును. ఉపన్యాససందర్భమున బామ్మలగవలెను.

చావుతెప్పట:— నిన్నటిదినము 8-12 తెంకట్రాము బండి బాగున్న బ్రిడ్జికి బోవునపుడు నినునానుకోర్డు పోలికు క్షేమముయొద్ద 3 సంవత్సరము బాలు దోకను బ్రాముపట్టుల బాలుచుండినను. జానిని బండికిని నుమారు మూరమూర్నుపుడు బండిని ననుపు త్రివేంకడ మననతకు రాకవక్త్యముతో బండిని యాపి బాలుని ప్రాణమును రక్షించెను.

సి. ఆర్. సి. హైస్కూలు పురకవాకము:— వై పాతకాల విద్యార్థిమయక సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద నేటి పాఠశాలలము పాతకాలా భవనములో ఆర్. పి. కృష్ణమాచార్యులుగారు సమద్యసారము, జాని చెడుగుణముల గూర్చి ఉపన్యసించెదరు. వి. ఆర్. సంతానమయ్యగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించురు.

ప్రహ్లాదనాటకము:— చెన్న పురి ఆంధ్రకళ లలిత కళాశాలవారు కేవలము వర్ణులకొజుట మాత్రమే ఆంధ్ర హాలులో (9 బ్రాడ్వే, మదరాసు) ఈ నెల 9-న తేదీ కని వారము నాడు పాఠశాలలము గం 5-80 లకు పీఠికాపుర గంపానాథీకులగు శ్రీరామారావు చెంగటకుమార మహాతమీ కూర్మారావు బహద్రుగారి యాజమాన్యము క్రింద ఆంధ్ర నాటక పితామహ భర్తకరము కృష్ణమాచార్య ప్రదీపమున ప్రహ్లాద నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

రాష్ట్ర తీర్మానము. జిల్లాసభువు పోస్టాటటు ఒకదిలేఖనని యొద్దనుండి బందరు, ఫిబ్రవరి 7:— భారతవర్షమును భావత్రయ క్తరాష్ట్రములుగ విభాగించవలయునని కర్మగారు ప్రవేశ పెట్టు తీర్మానమును బలపరచి, ఆంధ్రరాష్ట్రమును త్వరలో నేర్పాటు చేయవలసినదని కోడయ కృష్ణాజిల్లాసభును సామ్రాజ్యకాసన గంఘకార్యదర్శికి తంతిజాత్రును వంపించిరి.

తనకల్లు స్వరాజ్యమునకి బాధ్యునిగో రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. తనకల్లు స్వరాజ్యము ననుపిశాఖవారి. యె. తంకట రెడ్డిగారి ఉధిపల్లిరాష్ట్రం 5-2-18 తేదీన మహాదేవయ్యి. గొ. కర్మగారు, సామ్రాజ్యకాసనసభయందు బువిపొడిరివేసున్న తీర్మానమును మాత్రదర్శి కా తెలిపితిమి. యున్నదని, శ్రీ. కోర్టుతో నునగో జాడి ఫిల్డికికంటి ఇయ్యటకు తీర్మానించెద వుదాహరి

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7-వ తేది

గురువారము.

మూడు నాళ్ల ముచ్చట

నాల్గయిన దినముల నుండియు మెయిలు జప్తిను పత్రికల సంతసమునకు మేర లేకున్నది. లేబరు పార్టీ నారు హోం రూలు తీర్మానము నుప సహించి కొనిరని తెలిసిన నాటినుండియు, స్వ రాజ్యవాదులకు భంగ పాటొడవినదని, ప్రతి కూలురు గేలీతల కొట్టుచున్నారు. కాని యీ సంతసము తాత్కాలికమే యని, ఇదివరకే సూ చించియుంటిమి. లేబరు సంఘము వా రొకవేళ స్వరాజ్య కదానమునకు ప్రతికూలురుగ నున్నను, భావముల సంకల్పము దృఢమగునేని, విజయము గూడ భవమేయని దేశీయుంటిమి. ముప్పది కోట్ల భారతీయుల సంకల్ప మెన్నడును వృథగా నేరదు. భారతీయుల జయాపజయములు స్వ సామ్యముపై నాధారపడియున్నవి. స్వాతంత్ర్య ము బడయుటకై భారతీయులు కృతనిశ్చయములు యున్నారని తెలిసిన వెంటనే, ఆంగ్లేయు లొక నిమనమయినను స్వపరిపాలనా ప్రదానము నా ప్తు కిచ్చింపను. అందుచే హోం రూలు తీర్మా నమును నాటింగూహము లేబరుసభ వారంగీకరించి నను, అంగీకరింపక బోయినను, అదృశ్యమున కవ కాశములేదు. సత్య మెన్నటికయినను ప్రస్తుతము గాక లేవుదు. మెయిలుపత్రిక స్వాతంత్ర్య వాదు లను భంగపరచుటకై ఏ గడ్డిపోచ దొరకినను దాని నూతగ నై కొనుచున్నది. కాని పరిభవము వెన్నెం టనే యెవరొనుచున్నది. నిర్బంధావాస శిక్షలు దొలగుచుండుటకై యత్నముచేసి విఫలతగాంచెను. ఒక్కతం త్రీ వార్తతో మాంటాగూగారిని పదభ్రష్టు లజేయ శపథము బూనెను. కాని వందలకొలది తంత్రివార్తలు యుగయోగము లగుటయేగాక, మాంటాగూగారు హిందూదేశమునకు స్వయ ముగ నేతెంచి, స్వపరిపాలనా ప్రదానము గూర్చి దేశీయులతో నాలోచించిరి. హిందూదేశమున మాట కొనసాగక, ఆంగ్లేదేశమునందు స్వరాజ్య ముపై సమరమునకు దిగినది. ఒక యువవిలేఖరిని లండను నగరముం దేర్పఱచినది. స్వరాజ్యవా దుల కెట్టి యవకాశము గన్నదినను, ఆ విలేఖరి లండను నుండి తంత్రి వార్తల సంపుటందును, లేబరు సమావేశము వారు హోం రూలు తీర్మానము నుపసహించి కొనిరని, యీ విలేఖరి మెయిలుపత్రికకు శుభవర్తమాన ముంచెను. ఆదినమునుండియు, మెయిలు జప్తిను పత్రికలు స్వరాజ్యవాదులను హేళనజేయ ప్రారం భించినవి. తమ కంపబడిన వర్తమాన మంత వ రకు సత్యమో యని, ఇతరుల మూలమున దెలిసి కొన ప్రయత్నింపకనే, అయ్యవి ప్రథమవిజయము ను ప్రకటించెను. సిడెహాంగారి హితము సమస రించి, లేబరు సంఘమువారు తీర్మానమును వదలి వైచిరని, మెయిలుపత్రికా వర్తమానమునందుం డెను. ఆటపిమ్మట బొంబాయి వాస్తవ్యులగు మీర్జా ఆలీ మహమ్మదు ఖానుగారికి, తీర్మానోప సహారమునకు భారతీయుల పట్టుదలయే కారణ మని, వేరొక వర్తమానమే తెంచెను. అందు బాప్తి పార్టీపై నను, పోలకుగార్డీపై నను సత్యేతరములగు

నిందలు మోపబడియుండెను. దివానుబహదూరు పి. కేశవశిల్ప గారి కీ వార్త దెలియగనే, బాప్తి పార్టీ పోలకుగార్డీను సమర్థించుచు, వారు బొంబాయి మహమ్మదీయునికి లేఖను వ్రాసిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణములను చులకన జేయుటకు, ఇండ్లో బ్రటిషు సంఘమువారే యిట్టి సత్యేతర వార్తను ప్రచురించిరేమో యని గూడ సందియము దెలి పిరి. మెయిలుపత్రికా విలేఖరి యంపిన వార్త సందియమునకు బాత్రమయ్యెను. భారతీయపత్రిక లీ వార్తపై విశేష విశ్వాస ముంచలేదు. అందుపై మెయిలుపత్రికకు కట్టగాని కోపము వచ్చెను. అతి వాడు లగు భారతీయుల కోర్కెయే, లేబరు సంఘ చక్రకు కారణమయిచో, లేబరు సంఘ మువారు స్వరాజ్య తీర్మానమును మాన్చికొనెదరు గాని, యుపసహించి కొనుట యసంభవ మని నిన్నటి మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. సర్ మోసాకాటను గారు పార్లమెంటు సభ్యత్వము నహించినది, నాటింగు హోమాము మండల ప్రతి నిధిగనే అట్టి మండలమున జరిగిన సభయందే స్వ రాజ్య తీర్మానము విఫలమగుటచే, కాంగ్రెసు పక్షమువారి యవకాశము సంపూర్ణమయినదని, మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది. ఏకారణముచే నకజ యము చేకూడినను అది యకజయమే గాన, యం దునుగూర్చి కారణముల నూహించుట మృతకశే బరముపై శస్త్రుపరిక్ష జేయుటవలెనే, ప్రయో జనశూన్యమని మెయిలు పత్రిక స్వరాజ్యవాదుల గేలి సేయుచున్నది.

మెయిలు పత్రిక సంతసము నాల్గుదినము లయినను నిలిచియుండుటకు ఏమి లేనటుల, నిన్నటి న్యాయుడియాలో పిడుగువంటి వార్త యొకటి ప్రకటంపబడెను. బాప్తిసాగారు పూనా స్వరాజ్య సమితివారి కీ క్రిందివర్తమానము నంపిరట.

“హిందూదేశమున కత్యుత్సాహకర మగు స్వాగత మొసగబడినది. ఇండ్లో బ్రటిషు సంఘము వారు దూషణ భూయిష్టమగు ప్రకటనము బంపి నను, నాటింగుహము లేబరు మహాసభ వా తీర్మానిన తీర్మానించిరి. హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము ప్రసాదించబడవలె నను సూత్రము నామోదిం చుచు, అధినివేత రాజ్యము లవలె హిందూ దేశము గూడ తన వ్యవహారము లను తాను చక్కజెట్టుకొనుటకు తగిన సమయ మాసన్న మయినదని లేబరుమహాసభ వారు విశ్వసింపుచు న్నారు. ఈ సంస్కరణము ఫలించునరకు తమ చేతనైన సాయము గావించుటకు లేబరు పక్షమువారు సంసిద్ధులై యున్నారు. అంతియ గాక, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనా స్వా తంత్ర్య మొసగుటలో కాలయాచనము గాకుం డుటకై కామన్న సభలోని ప్రతి లేబరు సభ్యు డును శక్తిపాతన లేకుండ ప్రభుత్వమువానిని ప్రేరేపించు చుండవలయునని, యీ సభవారు గోరుచున్నారు.” ఈ వార్త సత్యమయినదని నమ్మ చున్నాము. ఇందలి సత్యము ప్రుపవడుచో, మెయిలుపత్రికకును తదనుచరులకును గలిగిన భంగపాటునకు మేర యుండజాలదు. అసత్య ప్రకటనములచే తాత్కాలిక మగు సంతసము గలుగవచ్చును గాని, నిజము దెలిసిన వెంటనే యీ సంతసము విపరీతముగ బాగమింపక తప్ప దు. హిందూదేశమున గలిగిన పరిభవమునకు దోడు ఆంగ్లేదేశమున గూడ పరిభవ మారంభ మగుట, మెయిలుపత్రికా ప్రథమ విజయమునకు శుభసూచకము గాబోలు!

లేబరు సంఘమువారు ప్రొందవల స్వపరి పాలనాత్మకమగు తిచ్చి, పవిత్రమగు భారత వ్య

మునకు న్యాయము గావించ సమకట్టిసంధులకు భారతవర్షియుల కృతజ్ఞతానందనములకు బాత్రు లయిరి. హిందూదేశ స్వపరిపాలనా సమస్య సం గ్రామ సమస్యలలో నొకటిగ జేరినది. కాని మాం టాగూగారు మనపై దయజూపింను, లేబరు లిబ రలు సంఘముల వారు తమ కటాక్ష విక్షణములను ప్రసరింపజేసినను, భారతీయులు పట్టుదల జూపని చో, విజయము బడయజాలను. స్వరాజ్య మంటా నినాద మెల్లపును మోగుచుండినగాని, ఆంగ్లే యులు భారతీయుల యాశయముల కామోదము జూపరు. మెసపాటేయూ నివేషకము గూర్చి మాంటాగూగారు ప్రసంగించి నపుడు “హిందూ దేశమునందు హోం రూలు విషయమై గట్టి కోర్కె వివరములతో”దని నుడివియుండిరి. ఈ భావమే ఆంగ్లేయుల మనములందు తిరుగాడుచుండును. తమ కోర్కెలను గంభీరమగు ధ్వజంతో దెలుపని వారి కోర్కెలనాదరించుట ఆంగ్లేయుల స్వభావము నందులేదు. అందుచే భారతీయుల రామబారము ఆంగ్లేదేశమునకు వెన్నెంటనే వెడలి భారతీ యాశ యములను విస్తృతముగ ప్రకటింపవలెను. ఆతరు నానున విద్యాధికులు హిందూదేశమున గూడ క్రవావభోధము గావించుచు, స్వరాజ్యోద్యమ మును నలుగడలను వ్యాపింప జేసవలయును. అటుల గావించినచో, నిన్ని ఇండ్లో బ్రటిషు సంఘము లర్థుపడినను, స్వపరిపాలనా ప్రదాన మొక నిమనమయినను ఆకంబడనేరదు.

రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసము

రాజోవు సంస్కరణములగూర్చి సూచనలు గ నిచ్చుచునేమోయని సామాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలో రాజప్రతినిధిగారి యుపన్యాసమును పరి కించిన వారికి, యాశాభంగము గలుగుట నిశ్చ యము. పహాబాదు అల్లరులగూర్చియు, పరిశ్రే మాభివృద్ధి గూర్చియు, కొంత ముచ్చటించి, యుద్ధ కారణముచే హిందూదేశమున ధర్మలు బేరిగిన విషయము గూర్చి రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. ధర్మలను నిర్ణయించుటకు హిందూదేశ ప్రభుత్వము నకు దేశరక్షక శాసనముక్రింద నధికారము గలదు. కాని స్థానిక ప్రభుత్వముల వారి విషయమై ప్రథమ మున జోశ్యము గలుగజేసికొనుట యుచితమని రాజప్రతినిధిగారి యభిప్రాయము. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారి విషయమై కార్యమునకు గడం గిరి. మిగిలిన ప్రభుత్వములవారుగూడ కృషిసలిపిన గాని, ప్రజలలో గలిగిన భయము దగ్గను. విద్యా విధానమును నిర్ణయించుటకై విశ్వవిద్యాలయ విచారణ సంఘము వారిలోంచివు చున్నారు. వారి సూచనలకయి ప్రభుత్వము వారు వేచి యున్నారు. నిర్బంధ విద్యావిధానము ముగిసి సాలిటీలకుండు ప్రవేశ మెట్లుకు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. అటులనే యితర స్థానిక ప్రభుత్వములవారు గూడ యిట్టి చట్టముల దయారుజేయుట కేర్పాటులు గావించబడునని రాజప్రతినిధిగారు సెలవిచ్చిరి. కాని, హిందూ దేశమునందంతటను యీ పద్ధతి నేర్పాటు జేయు టకు సామాజ్య ప్రభుత్వమువారు ధైర్యము వహించిన గాని, విద్యావ్యాపకము కొనసాగ నేరదు. దేశరక్షక నైస్యమున భారతీయులు జేరు టకు మరియొక యవకాశ మొసగండినది. ఈ యవ కాశమును వివనాడక, భారతీయ యువకులు తమ ధైర్య సాహసములను, దేశభక్తిని, సామా జ్యభక్తిని ప్రదర్శించుట ధర్మము. ఇంతవరకు భారతీయ పైసకులు వివిధ రంగము

లలో జూపిన శార్య ప్రతాపములను, రాజప్రతినిధిగారు ప్రశంసించిరి. స్వదేశ సంస్థానాధిపతులొసగిన ధన సహాయము, మనుష్య సహాయ మమూల్యమని, రాజప్రతినిధిగారి యుతన్యాయము మూలమున జేయచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి ముచ్చటించుచూ, ప్రభుత్వపు సూచనలు మున్నగు ప్రకటించబడు నని యు, ప్రజాభిప్రాయము కైకొనబడుననియు, వీరు సూచించిరి. ఈ సూచన సంతృప్తికరముగ నున్నది. కాంగ్రెసు రాయబారము ఆంగ్ల దేశమునకు వెడలుట గూర్చి ముచ్చటించుచూ, యిక్కార్యము సరియయిన దనియు, ప్రభుత్వము వారిందుకు అభ్యంతరముల గల్గింపరనియు, యిందు కవసరమగు హితము నొసగి, సాయము గావించుటకు తాము స సిద్ధులమై యున్నామనియు, రాజప్రతినిధిగారు దెలుపుట భాగ్యముగ నున్నది. తమ సూచనల గూర్చి దెలుపుచు, యివి ముందుకు జనలేదని కొందరు విమర్శకులును, అతిత్వరితమగ పడుగిడుచున్నవని మరికొందరు విమర్శకులును విమర్శింప నచ్చునని, రాజప్రతినిధిగారు రభిప్రాయపడిరి. దీనినిబట్టి చూడ, కర్మినుగారి విధానము వీరి మానస దృష్టియందున్నదా యని సందియము బాడముచున్నది. మాంటాగూగారిని గూర్చి రాజప్రతినిధిగారు నుడివిన వాక్యములతో భారతీయు లెల్ల రేకీభవించెద రనుటకు సందియములేదు. "పద్మ పరంపరలతో గూడుకొనిన కార్యమనం దే మనుజుడయినను నిరుక్తుడై యుండి, విషయముగాంచ నన్న దయినచో, అట్టి వారు మాంటాగూగారే యని పూనికతో నుడివెద" నను రాజప్రతినిధిగారి వాక్యము లెల్లర యంగీకారము బడదు గలవు. రాజప్రతినిధి గారు మాంటాగూగారును ఎట్టి సూచనల ప్రకటించినను, ప్రజల విమర్శమున కవకాశ మొసగుటచే, న్యాయము గలుగునని యూహింప వచ్చును. మాంటాగూగారి యభిప్రాయ ప్రకటనానంతరము జర్నా గారు సూచించినట్లు కాంగ్రెసు మహాసభ తిరిగి సమావేశమై దేశాభిప్రాయమును మరి యొకమారు వెల్లడించి, పార్లమెంటు మహాసభకు దెలుపుట యవసరమగును.

కాంగ్రెసు సభ్యత్వము:
వేపా రామేశ్వరంతులుగారు.

వేపా రామేశ్వరంతులుగారిని శాసన సభ యందు సభ్యునిగ రాష్ట్రపాలకులు నియమించినందుల కాంధ్రుల కానందము గలుగ గలదు. రామేశ్వరంతులుగారు న్యాయశాస్త్ర విశారదులు. సత్యప్రియులు. స్వతంత్ర ప్రియులు. రామేశ్వరంతులుగారికి తగిన ప్రావీణమున్న యీ సరికి వారు హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి పదవి నధిష్ఠించి యుందురు. పాలకుల నియామకము సకల విధముల తగియున్నను పాలకు లవలంబించిన పద్ధతినాత్రము శాసనసభముగ నుండలేదు. శాసన సభయందు నీటిపారుదల చట్టము విమర్శనమునకు రానున్నది. ఈ చట్టము విషయమై సభ్యులయందు భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. అధికార సభ్యులందును నాధికార సభ్యులందును కొందరు శాసనమునకు ప్రతిపూలభి ప్రాయమును గలిగి యున్నట్లులు సూచనలు గలవు. అధికారుల పాలకుల నిరంతరము శృతివేసి మెయిలు జట్టను కత్తికలు సయిత మీ శాసనమును ఖండించుచున్నది. జమిందారుల లాభములకు ప్రతిపూలముగ నున్న నీటిపారుదల శాసనమును జమిందారులు నిరసింతుట యందు వింతలేదు. అట్టి చట్టమును బలపర

చుటకై శాసనసభకు అధికారవర్గమునకు జేరిన వారిని సభ్యునిగ నియమించుట యుక్తముగ నుండదు. గవర్నమెంటు ప్రిధను అధికార వర్గాభిప్రాయముతో నేకీభవించుట లోకాచారము. గవర్నమెంటు ప్రిధను సభ్యునిగా నియమించుట వలన నాధికార వర్గాభిప్రాయమునకు బలము గలుగుచు గాని ప్రజాభిప్రాయమునకు బలము గలుగదు. గవర్నమెంటు ప్రిధను న్యాయశాస్త్ర విషయమై పాలకుల కభిప్రాయములను దెలుపుట కితర మార్గములు గలవు. శాసనసభ యందు నియమించుటకు గారణము సమ్యక్తి బడయుటయైయున్నది. అధికార వర్గము శాసనసభలను స్వాభిప్రాయ వ్యావసమున కేరీతని వినియోగించునదియును సభా నియోజనములు విస్మయము చేయుచున్నది. స్వపరిపాలనాభయములకు ప్రతిఘటించి పాలకవర్గముతో జేరిన జమిందారులకు పాలకుల రాజనీతి ఇప్పుడైనను సుబోధ్యమై యుండును. పాలకుల యోచనలు వారి భావపోషణమున కనుకూలించుకాని వ్యతిరేకుల భావపోషణమున కనుకూలించనేరవు. ఈ మర్మమును జమిందారులు ప్రజలు గ్రహించుటకు పాలకుల నిరంకుశ నియోజనములు కొంతవరకు దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము. రామేశ్వరంతులుగారు నియోజనమున కష్టలనుటకు సందియములేదు.

విలేజీకోర్టు శాసనపు సవరణ

ఈ శాసనము సవరింపబడునని, యిదివర కొక మారు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించి యుండిరి. ఆ సవరణలు తిరిగి రాబోవు గెజెట్టులో ప్రకటింపబడును. ఈ సవరణము 1-వ ఏప్రిలువరకును ప్రజలందు కాక్షేపణ లెవ్వ యయినను ఉన్నచో బంకవచ్చును. ఈ సవరణలయొక్క యుద్దేశము పంచాయతీ కోర్టుల నిర్మించుట యొకటి. కాని పంచాయతీ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారిచే నియమితులగుట యంతగ లాభకరము గాదు. విలేజీ కోర్టుల కిదివరకు 20 రూప్యముల వైబడిన విలువ గల వ్యాజ్యములను విచారించుట కధికారము లేదు. ఇకముందు 50 రూప్యముల వరకును అధికార మొసగబడును. కాని డిప్రీవు మునసబు యధికారమునుండి 50 రూప్యముల విలువగల వ్యాజ్యముల దొలగించినగాని, యీ కోర్టుల లాభనాతికయించదు. అంతవరకును కక్షీదారులు జిల్లా మునసబు కోర్టులోనే వ్యాజ్యముల దాఖలు జేయుచుందురు. గ్రామ కోర్టులలో వేయదగిన వ్యాజ్యము జిల్లా మునసబు కోర్టులలో వేయబడినచో, జయించిన కక్షీదారునికి ఖర్చుల గొట్టివేయ వచ్చునని యొక ఏర్పాటు సూచింపబడినది. కాని యితరమాత్రముచే కక్షీదారులు మునసబు కోర్టులకు వెడలుటమానరు. ఇట్టి పద్ధతినే క్రిమినలు వ్యాజ్యములలో గూడ నవలంబింపబడినది. విలేజీ పంచాయతుల సామర్థ్యముగూర్చి యనుమానములు వదలినగాని, ప్రభుత్వమువారి విధానమును సంస్కరింపజాలరు.

ప్రజలు నియమిత కాలములోపల, తమ యభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారికి దెలిపి, చట్టపు సవరణ లాభదాయకముగ నుండునట్లు జేయవలయునని గోరెదము.

కెహ్ సెను సూనెడబ్బాలు

యథావసరములవల్ల 1917 వ సంవత్సరారంభమునుండియు, ఈ డబ్బాల ఖరీదు హెచ్చిపడి. డబ్బాతో దీసికొను సూనెకు ఖరీదు హెచ్చింపబడినది. డబ్బా లేకుండ కొనడి సూనె ఖరీదు

యథావసరముగనే యున్నది. యథావసరములచే, డబ్బాలనున ఖరీదికను హెచ్చింపబడును. యుద్ధపరికరముల దయానుజేయు సంఘమువారు, 8 గ్యాలనులు సూనె గల డబ్బాకు రు4-10-0లును, డబ్బా లేకుండ 8 గ్యాలనుల సూనె కు రు2-14-0లును ఖరీదును నిర్ణయించి, ప్రభుత్వము వారి యనుమతితో ప్రకటించిరి. సంగ్రామ పరికరముల కవసరమగు డబ్బాలను సాధ్యమగుంత వరకు కొనకుండ ప్రజలకు నిరుత్సాహకరచుటయే, ఈసంఘమువారి యుద్దేశము.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

ఈ కళాశాల దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రంగూనులో 10 వేల రూప్యము లయినను వసూలగునని మదింపు వేయబడినది. నూతనముగ నొక వ్యవసాయశాఖ నీ కళాశాలవారు తెరుచుటకు బూరుకొనిరని తెలుపుటకు సంతసము గలుగుచున్నది. ఇందుకొరకై ఆలమూరు ప్రావిడెంటు కంపెనీగారు 1400 రూపాయల నొసగిరని తెలియుచున్నది. ఈ శాఖను తెరుచుట, ఆంధ్రుల కత్యంతోపయోగకరముగ నుండగలదు. దూరము దున్న కోయంబత్తూరున కాంధ్రులు బో నవసరముండదు. జాతీయ కళాశాల యొక్క వార్షికోత్సవము కొలది దినములలో బిసెంటుగారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగనని తెలియుచున్నది. ఆ దినమున ఆంధ్రులందరును వెడలి కళాశాలకు కానుకల సమర్పించి, దేశమాత నారాధించుట ధర్మము.

కర్నూరి తీర్థావము

కర్నూరి తీర్థావము, నిరాకరింపబడింది. తీర్థావమునకు అనుద్యోగసభ్యులే వ్యతిరేకముగ మాటలాడిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమై తాట ప్పుము వహించెదమని దెలిపిరి. ఈ తీర్థావమును ప్రవేశపెట్టక పూర్వము తోడిసభ్యుల యభిప్రాయమును కర్నూరు గనుకొనిన బాగుండెదని, యనేకులనుకొనవచ్చును. కాని యిందుచే, రాష్ట్రవాదు లెట్టి విఘ్నముల దాటవలయునో వ్యక్తమగుచున్నది. ఈ సమస్యపై ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రేతరుల తోడ్పాటుతో, తమ దృష్టిసంతను కేంద్రీకరింపవలసిన తరుణ మాసన్న మయినది. ఎట్టి కార్యపాధనమార్గము లవలంబించుట ధర్మమో, వెంటనే యాలోచించి, కార్యక్రమము నిర్ణయించి ఆంధ్రనాయకులు ప్రాప్తులు.

లోకమాన్య తిలకు

వీరికి బాంబాయి బస్సువ్యాపారులు 5711 రూప్యములను ఆంగ్లదేశ రాయబారపు వ్యయములకయి సమర్పించిరి. భారతీయ వర్తకులు స్వరాజ్యావసరమును గ్రహించుచున్నారను కిది యొక తార్కాణము.

ఉర్దూనియా సానైటు.

లండను, ఫిబ్రవరి 16:—ఉర్దూనియాలో సానైటున కిప్పును సర్వాధికారము కలిగియున్నది. గ్రహంతో నవాబార భావముగలుగు విదేశ దేశీయ విషయములలో నేకీభావముతో పనిచేయుట కంగీకారము కలిగినది.

సమోవా.

జెల్లింగ్టను, ఫిబ్రవరి 16:—సమోవాను జర్మనుల కిచ్చిన డివిషన్ సముద్రమున బ్రిటిషు కింగ్ యాలనన్తము కలుగుచు గాన విసంధిపర కరిగినను న్యూజిలండు ఆస్ట్రేలియా ప్రతినిధు లాదిలో నుండవలెనని మాసిగారు నుడిగిరి.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుల పక్షమున)

ఇంగ్లండు

వర్తకసంఘములను సమావేశ మొనరించుట

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—జాతీయ సభలయందు పాల్గొనిన వర్తకసంఘము లన్నియు తమకు ప్రత్యేకపరమైన కలసికొన కలసినదని గట్టిగా రాజ్యాంగవిధిని వారాధానముగా చేసి (ప్రకటించుచున్నాడు.

ఆహార పదార్థములు.

ముందు రెండుమాసములందు కృతవ్య.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—ఆహార పదార్థములను దాచుకొనినవారిని కఠినముగ దండించుచున్నాడు. అట్టి కఠినత పాలు గాకుండ రాజునయ్యెను. పదార్థములను దాచుకొని యున్నవారు వాటిని ఫిబ్రవరి 11, 13 తే. ల తోపున యిచ్చి వేయవలసినదనియు రాండా ప్రభువు ప్రకటించెను.

పార్లమెంటు మహాసభయందు దుష్కృత్యములు రాండా ప్రభువు ఆహార పదార్థముల కృతవ్య ముందు రెండుమాసముల యందును కడు కఠినము యందుననియు, గణక గభ్యులెల్ల యను తమకు సహాయ మొనరింపవలసిన దనియును చెప్పిరి.

ఆహారపదార్థముల నొసగుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—ప్రభుత్వవ్యవస్థ టువ్యోగులు నియమితమైన పరిమాణముల ప్రకారము ఆహారపదార్థముల నొసగుట ఏలైన మొదలయినవరకు ప్రారంభము కాదని పార్లమెంటు ప్రజాసభయందు స్పష్టమగు చెప్పిరి.

హాల్లిఫాక్సు ఉపద్రవము.

ఉద్యోగిని అరెస్టు చేయుట.

లండను, జనవరి 6:—డికేటరు 6-వ తేదీన హాల్లిఫాక్సు నగరమున సంభవించిన ఉపద్రవమునకు సంబంధించిన ప్రధాన పరిశోధకాధ్యక్షుని కరకడయొక్కట అనుశోధకులవైబంధించిరి.

ప్రాన్ను

పశ్చిమరంగమున మహా సంగ్రామము.

సాంగ్రామిక కక్షలకన్నావాములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—పశ్చిమరంగమున నిపుడుకాంతి దీక్షములు పోరాడుకొనుచు, విమానపు ముట్టడులు మున్నవని జరుగుచున్నదనియు, కందకపు కిరంకులతో యుద్ధము జరుగుచున్నదనియును రయిటయదిలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు. గతరాత్రి మామైకులు కొందరు బోయల్కాపిలు పరిసరమున శత్రుస్థానమున పోయ్యుకొని 29 రను చంపి, ముగ్గురను బంధించిరి. మాకు విశేషముగ వ్యయము కలుగలేదు. కాని యిట్టి చిల్లరయ్యగ్గము చాలకాల ముక్రమింపదు. శత్రువులకు తూర్పు రంగమున నుండి వైస్యములు చేరుచున్నవి. మిత్రవందలివారికి గూడ కహాయసేనలు విశేషముగ చేరుచున్నవి. జరుగబోవు పహాయధ్యమన వైస్యసంఖ్య విస్తారము యందును.

శత్రువిమానముల గూల్చుట

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—మార్గము పేగుగార్లు తెలియజేయుచున్నార: కాంగ్రెయి రోడ్డు పరిగరమునందు సొక స్థానమున వైయము ముట్టడించిరి. తెన్ను, ఈ ప్రెను, మార్గొయింగు, బ్యూపాము కేంగ్రెయిరోడ్డు పరిసరముల యందు వైయము తీవ్రముగ కిరంకులకు కాల్చిరి. మందుకొట్టు మున్నగు వానివై పక్షివుట మా విమానములు బాంబులను వేసినవి. మెనిను రైలుస్టేషను వైయను, కేంగ్రెయి ఆగ్నేయ భాగమునను మా విమానములు 15 టన్నుల బాంబులను పడ వేసినవి మా విమాన మొక్కటి గానరాకున్నది. శత్రు యంగ్రెములు 8 గూల్చబడినవి.

శత్రువులను పారదోలుట

వైరివైయల బంధించుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—మెలికోర్టు ఎవైయనులయొద్ద ముట్టడింపబడిన వైరివైయల దరిమిటిని వారియందు కొంద రను బంధించితిమి. హార్టికోర్టులెన్నుల యందు కలిగి సమ రము సంభవించెను.

మహ్య

రమ్య జర్మనీల సంధి రాయబారములు.

తెట్టిపాతాయల వాంఛలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—రమ్యవారి వాయువార్త యిట్లు తెలియజేయుచున్నది:—తెట్టిపాతాయల నందరేకరాష్ట్రీ యులుగ నుండవలయుననియు, తెట్టినియా, మాన్డెండు రీగా ప్రజలు రమ్యనుండి విడిపోవ సిద్ధముగనున్నారను జర్మనీయుల ప్రకటనము కేవల మగత్యమనియును, ప్రజలు తమయభిప్రాయములు స్వచ్ఛందముగ ప్రకటించుట కవకాశ ముండునగాన సేవలన్నిటిని దీసివేయవలసిన దనియును తెట్టిపాతాయల ప్రతినిధి ప్రకటించెను.

తమవైస్యములను రప్పించుకొన రమ్యవారంగీకరించిరి. ప్రజలు రమ్యరాష్ట్రమునుండి విడిపోవ నభిలషించి యున్నారని జర్మనీయులు విశ్వసించియుండిరని వారు గూడ తమ వైస్యముల నా రాష్ట్రములనుండి రప్పించుట కాటంకముల జెప్పెను.

రాయబారు లాకస్టికముగ వెడలిపోవుట

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—సంధి రాయబారములను జరుప బోయిన తేదను వ్యవస్థాత్మక, కవుంటు జెర్మినుగార్లువురును. ఆకస్టికముగ జెర్మిను నగరమునకు వచ్చిరట రాజకీయ ఆర్థికాది సమస్యల గూర్చి చర్చలు జరుగుచున్నవి. కాన ఆ చర్చలయందు పాల్గొనవలసి యిట్లాకస్టికముగ బోవుచుంటి మని రాయబారులు వైకి చెప్పెను. గాని నిజస్థితి తెలియరా కున్నది. రాయబారులు కభ్యంతరము కలిగి జర్మనీయు లొసగు జ్ఞాప్రబలుతో గూడిన సంధివరకుల నంగీకరింప వలసినదను తుదిలేఖ సంపదించి వీరిట్లాకస్టికముగ రాజధానిని చేరి యుండవచ్చును.

బోల్లివిక్కు పక్షమువారి ప్రతికూలభావము.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—ప్రెస్టు లిటోవిక్కున బోల్లి విక్కు పక్షమువారు నూదించిన భావము నవినయముగ నుండలేదని తెల్లనుండి తెలియవచ్చుచున్నది. వీరి యవిధే యతకు తూర్పురంగ వ్యవస్థ అనకాళ మొసగదనియు, కోకెలు యినపదారి మున్నగు స్థలములయందు బోల్లివిక్కు లుక్రేనియనులచే నోడింపబడిరినియును, ఉక్రేనియా వైస్యము లన్నియు రాజాపక్షమున సమర్థించుచున్నవనియును వై వార్తయందు వివరింపబడినది.

కార్లెనుసేనాని.

పోల్టర్, కార్కాక్ ఇకేటెరిను స్టావు, ఒడిస్సాల యందు బోల్లివిక్కు పక్షము వారిమాట చెల్లుచున్నది. నల్లరము ద్రపు నాకాదళము గూడ వారిని సమర్థించుచున్నది. తన యొద్ద నున్న 100000 వైస్యముతోడ కార్లెనుసేనాని రాదా పక్షము వారితోడ చేరెను.

ద్యూటాక్ సేనాని యాడింపబడుట.

ద్యూటాక్ సేనాని నోడించి, వైనిక కార్మిక ప్రతినిధి వర్గసంఘ వైనికులు పీఠము బయట విప్లవోద్యమమునకు బడసిన బోల్లివిక్కుపక్షపు టువ్యోగులు ప్రకటించుచున్నారు.

రమ్యవారి ప్రధానస్థానమును పట్టుట.

సేనాని, ఉద్యోగివర్గము బంధించబడుట.

అమ్యురైదాము, ఫిబ్రవరి 6:—రమ్యవారి ప్రధాన స్థానముగ మొదెల్లిన పోలెండువారు బట్టుకొనిరని బుర్లిను నుండి రంగ్రెవార్త చేరినది. క్రెలింగో సేనానియు, వారికించి యుద్యోగివర్గ మంతయును బంధించబడినది. కిఫ్లా బోల్లి విక్కు పక్షమువారు తమగది ఉక్రేనియనులు కలవరము నణచివేసిరి. ఉక్రేనియా సంధి రాయబారి వర్గమున కభ్యుత్పాదగు హోలాబా విచగారు ఉక్రేనియా ప్రధానమంత్రిగ సేర్వనపబడిరి.

గ్రీసు

గ్రీకులతిరుగబాటు

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—అండోళనకారం లగు పౌరుల వలన గ్రీకులు తిరుగబడియున్నాడు. రాజ్యాంగసభను మాసి వేయ వలసినదని అధికారులు ప్రకటించిరి. వైస్యముల జేర్చ గూడదని సభయందలి అతివాదులగు సభ్యులు పోరాడ సన్న ధ్ధ మగుచున్నారు.

టర్కీ

బాలాపామాను విచారించుట.

పేరిను, ఫిబ్రవరి 6:—బాలాపామానై ఫిర్యాదులో నిట్లు వివరింపబడినది. మార్షె యుద్ధానంతరమున, ఆకస్టికముగ ముట్టడించి విజయము నొందబాలమని జర్మనీయుల కద్ర్యము కలిగి పరాసువారి తోడ సఖ్యమును కలుగజేసి కొని ఆంగ్ల జేకమును జయింపవలయునని నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రజలు ప్ర త్యేకసంధిని వాంఛించునట్లొనర్ప వలసి యుండెను. అవసర మైన ఎంత భనమునైన వ్యయపరప జర్మనీయులు సంసిద్ధులై యుండిరని నిదర్శనములు కలవు. భనమిచ్చి భావిస్థితి కడు దీనముగ నుండునని ప్రజలకు స్ఫురింపజేయు నట్లొనరించి, పరాసుజేకపు రాజ్యాంగ పక్షములయందు కలహములు గలి గింప జర్మనీయులు యత్నించిరి. ఈ వ్యవహారముల నన్నిటిని చక్కజరచు సామర్థ్యముగల వ్యక్తులు బోలాపామాగారికంటె వేగవంతము లేరు.

కుట్రవలన హాని.

విశేషముగు చతురతతోడ కుట్ర వృద్ధి మొదలపబడి కుట్రవలన పరాసుజేకము మహత్తమగు విపత్తును జిక్కి కొనెనని వై క్రమము వివరించుచున్నది.

తురుష్కుల అపజయములు:— కెయికో విశేషము

వయొనిరు పత్రిక కెటుల చెలియజేయుచున్నాడు.— వెల స్టీను సమరమున జర్మనీయు లపజయ మంది, తమవై సేరము లేదని ప్రజలను మోసపుచ్చుడిజిబులు పాపావలన నీయప జయములు కలిగిన వని వాదించ సంసిద్ధులై యున్నట్లు నిదర్శన ములు గాన వచ్చుచున్నవి. మా యవస్థుండనము ప్రారంభ మైనపుడు ఫాకెను హెయిను, క్రెసెంస్టీను సేనానలు తురుష్కు సేనను నడపుచుండిరి జర్మనీయులు ప్రకటించియున్నా రు. వీక్షబాయెద్ద పీఠపజయ మొందగ నే డి జి బు లు పాపాగారు సేనల నడపుచుండిరి ప్రకటిం ప బ డు చు వచ్చెను. వేలేస్టీను సంగ్రామమును గూర్చి జర్మనీవా రెపు డెత్తుకొనినన, తురుష్కు సేనానియె అపజయములకు కారకు డని వ్రాయుచు ఫాకెను హెయిను సేనాని నామమును కప్పి పుచ్చుచుండిరి. నిజముగ డిజిబులు పాపాను వైస్యోధివ్యము నుండి తొలగించి చాలకాల మయ్యెను. క్రెసెంస్టీను సేనాని ద్వారా ఫాకెను హెయిను సేనాని యుద్ధమును వశపుచుండె ను. జర్మనీవా రొసర్పిన ప్రకటన మొకదానిని జూచినయెడల తురుష్కు లొక్కరై మమ్ముల నెదుర్చుచుండి రనియు, ఆ వైస్యములయందు జర్మనీయు దొక్కడును లేదనియును పలుపు రూపించురు.

జర్మనీ

జర్మనీ నాకాదళాధికారి

అంతర్జామిక సమరము నిష్ఫలమగుట.

అమ్యురైదాము, ఫిబ్రవరి 6:—డిసెంబరులను పత్రిక యందు జర్మనీవారి నాకాదళాధికారియిట్లు వ్రాయుచున్నా డు:— మనమాహించి యుండిన ప్రకారము అంతర్జామిక సమర ము పర్యవసించి యుండలేదు. తటస్థులను భయపెట్టవచ్చు ననియును, ఇంగ్లాండు జేకము నవలీల నోడింప వచ్చుననియును, మన మొసర్పిన యూహలు వ్యర్థములయ్యెను.

జర్మనీయందు సమ్మెకట్టులు.

అమెరికా కార్మికవర్గపు టర్కిప్రాయము.

లండను, ఫిబ్రవరి 6:—జర్మనీయందు కలహములు శ్రం బలియుండుననుమే, మిత్రవందలివారు సంపూర్ణముగ వైకర్తర తాభావమును జూపి, బలముగ యత్నముల నొనర్పరలసి కాలమని కార్మికపక్షమువారి యభిప్రాయమైనట్లు వా యుల వ్యవ విశేషకుడు ప్రెయ్యుపత్రికకు వ్రాయుచున్నాడు. జర్మనీవారు తమ పాలకవర్గమును త్రోసి పైందూ గాని వారికి కాంతి లభ్యముకాదనియు, మనము మన ప్రభుయు ములను సమర్థించినగాని మనకు సంధి లభ్యమగుట శూన్యమనియు యిటీవల కార్మికపక్షపు టర్కీకులగు గ్రోంపయ్య గా రని యున్నారని విశేషకుడు పొందుపరచెను.

హాలండు

సమ్మెకట్టు అంతముగుట.

అమ్యురైదాము, ఫిబ్రవరి 6:—హేగులో సమ్మెకట్టు దార్లు పురపీఠుల వెంటబోయి జేకయమంత్రితోడ ముట్టడింప యత్నించి, తమ యత్నమును సఫలమొనర్చుకొనలేక పోయిరి. ఇంతలో పురమున సమ్మెకట్టు అంతమైనదని ప్రకటించబడినది.

వృత్తాంతములు

గోవాల్లో ప్రభుత్వము:— వీరు ఈ నెల 6 వ తేదీన కలకత్తానుండి ఇంగ్లాండుకు బయలుదేరిరి.

విశాఖపట్టణము జిల్లా పోలీస్ ఠాణా కా గొల్లపర్తి గ్రామమునందు కృష్ణనిలయ గ్రంథాలయమును స్థాపించు స్కూల్ నలిన స్నేహ్యుడు ఏ కృష్ణుడు పంతులుగారిని ఆగ్రాసనాధిపతిగ నియమించిరి.

స్వార్థత్యాగశ్రేణు:— ఒక కూలివాడు మురిగిగోలిని బాగుచేయుచు నందులోపడి విషవాయువునకు పశుడై మృతి నొందెను. అతనిని కాపాడుటకు మరి 5 గురు కూలియ ఆగో తులోపడి మృతిచొందిరి. వారి స్వార్థత్యాగమునకు స్వార్థక చిహ్నమును నెలకొల్పుటకు ఆలోచన జరుగుచున్నది. అందులకు బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక ఒకనిని శిరస్సరచినది.

శవదహనము నిలిపివేయబడుట:— కలకత్తాలో గతయాది వారము సాయంత్రము నలుగు రోక శవమును నిమ్ తుట్టా శ్మశానమునకు మోసిగొని వెళ్లిరి. మరణముల రిజిస్టరులో మరణించినవాని పేరు నమోదుచేసి శవదహనమున కంగీకారముచ్చుటకు బూర్వము రిజిస్ట్రారుగారు శవము మెడచుట్టు నొక గుడ్డ చుట్టబడి యుండుటచే అనుమానపడి వారా గుడ్డను తీయించి వేసిరి. ఒక చెవుమొదలు రెండవదానివఱకు మెడమీద సొక నలు కగపడినది కాని అది చుట్టివేయబడెను. శవమును మోసి కొని వెళ్లినవారు జ్యూరీపీఠుడై మరణించెనని చెప్పిరి. అయినప్పటికిని రిజిస్ట్రారుగారు పోలీసువారిని రప్పించి వారినలుగురిని వారి కొప్పుగించిరి.

బండి ప్రమాదము:— బెంగళూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన సుపెంగిల్లే అను నొకవర్తకుని కుమారుడు ముత్తు అనువాడీ నెల 4 వ తేదీ రాత్రి ఒక జల్మాబండిలో కాక వెంటు రోడ్డుమీద పోవుచుండెను. కొంతదూరము పోవునపుటికి గుడ్డమువెరిరి పరుగెత్తుటచే గుర్రము నావుటకు బండివానికి సాధ్యమయినది కాదు. దాని ఇవ్వము వచ్చిన త్రోవను బండిని ఈశ్వరకొని బోవుటలో ఒక విద్యుచ్ఛక్తి దీపపు స్తంభమునుండి కడ్డుపడినది. బండి గొడుగు బాటయ్యెను. బండివాడును లోన గూర్చుండిన ముత్తును క్రిందపడిరి. పోలీసువారు బండివానిని తేనెయిలు కెల్పించునపుటికి వాడు మృతిచెందెను. ముత్తుకు కనినమైన గాయములు తగిలినవి. అత డిప్పుకు దివంగు అస్సెట్రిలో జిక్కిల్పి సెందుచున్నాడు.

స్నానముల పండుగ:— ఈ నెల 1 వ తేదీన అలహాబాదులో జరిగిన స్నానములపండుగ సమయమున సొక హైందవ బాలుడు యమునానదిలో మునిగిపోవుచుండగా చూచిన పోలీసువారు పడవలు, తాళ్లుమున్నగు సామగ్రిని జతపరచిరిగాని వారిలో నొకడును నీటిలోమునిగి బాలుని రక్షించుటకు అంగీకరించనందున ఈతలో నగరమండలము ప్రసిద్ధిగాంచిన లాల్ మోహన్ బెనర్జీ గారచుట్ట యుండుటచే నదిగార్డు ఫేర్ మాన్ టిలుగారు బెనర్జీగారిని ప్రాత్యాహవణి నీటిలోనికి దింపిరి. బెనర్జీగారు రెండు పర్యాయములు నీటిలో మునిగి కాని వారికి ఆ బాలు డగుపడలేదు. అకస్మికముగ బాలుని తల వైకివచ్చినపుడు బెనర్జీగారు బాట్టును పట్టుకొని వానినిర న్నున నీటి వెలుపలకు దీసిరి. బాలునికి ప్రాణముండెను. బెనర్జీగారు వానిని తక్షణమే ఒడ్డునకు చేర్చిరి.

ఉద్యోగములు చెప్పించు మిషన్ (ద్రవ్యమును పుచ్చు కొనుట):— కలకత్తాలో చాకరధీ ఘోష్ అను సొక 28 సంవత్సరములయవకుడు తన హోటలులో తనతోగూడ భోజనము చేయు కొంతమంది విద్యార్థులకు తహశీలుదారులు, డిప్యూటీ తహశీలుదారులు ఉద్యోగములు చెప్పించెద ననియు అందు కొఱకు తన పరిచయములో నున్న అధికారులకు కొన్ని లంచములు ఇయ్యవలయు ననియు చెప్పి ఒక్కొక్కనియొద్ద రెండేసి వందల రూ॥లకు పుచ్చుకొనెను. ఇదివిన విద్యార్థి చుట్టెయొకడు గడుగు వాడగుటచే చాకరధీ ఘోష్ సమాచారమును పోలీసువారికి తెలియపరచెను. వారు వానిని పట్టుకొని శిక్ష చేసిరి. వంగదేశపు గవర్నరుగారి కార్యదర్శి, పోలీసుకమిషనరు మున్నగు గొప్ప ఉద్యోగులు తన పేర బాలులు (వానిని చెప్పించు అవిద్యార్థులకు కొన్ని భోజన ఉత్తరములను అగుపరచియు, ఘోష్ జనరలు తపాలాఫీసులో నుద్యోగిగనండి నటును వానిని సోదా చేయబడినపుడు అతనియొద్ద ఉండిన దొంగ ఉత్తరములన్నియు బైలుపడినవనియు తెలియచున్నది.

న్యాయవాదిపట్టా రద్దు చేయబడుట:— అలహాబాదులో చాల్ దిబాసు రుద్దీన్ అనునొక న్యాయవాది తన కేసుల సాక్షులకు ఫలానా ఫలాని అంశములు రోడ్డులో జెప్పడని బోధపడుటచే హైకోర్టువారు న్యాయవాదిగారిపట్టా రద్దు పఱచిరి.

బంగారమున వరదలు:— బర్మియ, హుగ్లీ, హళా రామం డలములయందు దామోదరునది గట్టవైచుండి పారినందువలన 800 గ్రామములకు నష్టము సంభవించెను. గ్రామస్థుల ప్రతినిధులగు 60 మంది లెగుమనువ్యులు తమకు బర్మియ మహారాజువారు నాయకులై యుండ రోడ్డుపై ప్రభువును సందర్శించిరి. మున్నందు నవీప్రవాసము పొంగిపారిన యెడల ప్రజల కెట్టి యిబ్బందియులేక యుండునట్లు నరేంద్ర వలసినదిని ప్రతినిధిదళము గవర్నరు గారికి విన్నవించెను. మహారాజువారు చదివి వినిపించిన విజ్ఞాపన ప్రత్యేకములన రోడ్డుపై ప్రభువునకు వృద్ధయును కఱగిపోయెను.

తమ ప్రత్యుత్తరమున దొరతనమువా రీవిషయమున నిది వరలో నేల కట్టుదిట్టముల నొనర్చియుండలేదను విషయమును చర్చించుచు, మున్నందు వా రేమి చేయదలచి యున్నదియు గవర్నరుగారు వివరింపజొచ్చిరి. వరద నీటివలన నెట్టి యపాయమున లేకుండ జేయ యత్నములు జరుగు చున్నది వరదనీరు నదికంటె ఎత్తుగనున్న స్థానములందు నిలువదునునట్లు రిజర్వాయరు లేవ్వరపడుచు. మేము నిర్మింపవచ్చు రిజర్వాయరున 2000000000 లక్షల ఖనపుటనుగుల నీరు నిలువ యగుట కవకాశముండును. ఇవటల నీరంతయు నిలువయెనచో పునాహతునది తగ్గి ప్రజలకు నష్టము కలుగనేరదు. అనంతరము నిలువయైన నీటిని క్రమక్రమముగ పల్లపు శాలల వైకి విడుతురు. రిజర్వాయరు నిర్మింపవలసిన స్థానము నిశ్చయమైనది. మాదర్బాత్తున సహాయమొనర్చి, ఇండియా దొరతనము వారు మాకిటిల నిపుణుడగు ఇంజనీరు మోసగియున్నాడు. ఇంజనీరు రాక్షిగుగారు కొన్ని వారములనుండి పనిచేయుచున్నాడు. ఒక సంవత్సరములో పునదర్బాత్తు మిగిసి స్థానము మున్నగు నవి నష్టదళుగునని గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ.

ఈ నెల 6 వ తేదీన జరిగిన శాసనసభయే సర్ జేమ్సు మెట్టెనుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినసభలలో నంశ్యసభ. పగలు 10 గంటలు మొదలు పర్యాయము 2-15 వరకును సభ జరిగినది. మ్యానిసిపాలిటీ సవరణచట్ట మామోదింపబడినది గా చింతామణిగారు చాలతీర్మానముల నుపపాదించిరి. ఆ రాష్ట్రమున ఇండియను ఎడ్యుకేషను సర్వీసు యాద్యోగములకు ప్రాన్నియులు ఎడ్యుకేషను సర్వీసువారిని నియమించవలెను. ఈ రెండువిధములను తీసివేయవలెను. చేయవలసిన పనినిబట్టి విభాగ మేర్పరపవలెను. మొత్తము ఉద్యోగములలో 45 వంతు ఉద్యోగములకు భారతీయుల ను నియమింపవలెను. చిన్నపనులలో నుండు పాత్యాత్మ్యులకును భారతీయులకును సమానతము లివ్వవలెను. ఈ రాష్ట్రములోని వారికి ప్రత్యేకపు మజరానా ఖాద నియ్యవలెను అని లె. గవర్నరుగారు ఇండియా దొరతనమువారికి నూచింపవలెనని చింతామణిగా రుపపాదించిన తీర్మానమునను గూర్చి చాల చర్చ జరిగినది.

ఈతీర్మానమును మొత్తమువీధ సంగీకరింప వీలులేదుగాని ఈవిషయము ఇండియాదొరతనమువారి ఆలోచనలో నెయున్నది. ఈతీర్మానమును గూర్చియు నేను జరిగిన చర్చకు గూర్చియు వారికి తెలిపెదనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

ప్రావిన్సియుల సర్వీసు వారియందు దొరతనము వారికి గౌరవలోప మేమియును లేదని కీమగారనిరి. తీర్మానము వీగి పోయినది.

ప్రతి సంవత్సరమును క్రొత్త ప్రాథమిక పాఠశాలల శిరస్సనుటకు దొరతనము రాష్ట్రవాయమునుండి కొంతభాగమును ప్రత్యేకించవలెనని గా చింతామణిగా రుపపాదించిన తీర్మానమునకు 22 య అనుకూలురును 19 గురు ప్రతికూలురును లేరిరి. తీర్మానము గెలిచినది.

తామస్యకులుగా నున్న రిక్త ఏజ్డ్ లోను జరిగిన సభా కార్యములను గూర్చి మెట్టెనుగా రంత్యేయన వివరించిరి. భావి స్థితి దుర్భాగ్యముగాని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముతో నన్ని స్వాతంత్ర్యములను హెచ్చగలవు. సభ్యుల సహకారభావమునకు వారికి కృతజ్ఞుడనని సర్ జేమ్సు మెట్టెను గారు నుడిచిరి. పిమ్మట ఛాయాపటము తీయుట.

బొంబాయిలో హెచ్చుధరలు.

ఇండ్లదలను హెచ్చుచేయకుండ నివారించుటకుగూర్చి ఆలోచించుటకు హైకోర్టుచేయ గృహశాఖవారు ఈ నెల 6 వ తేదీ రాత్రి సమావేశమై అధ్యక్షులగు నర్. మాధవ చౌదరిగా ప్రగ్రాసన ములంకరించిరి. ఇంపుపుమెంటు ట్రస్టు అధ్యక్షుడు ఆరుగారు చర్చకు ప్రారంభించిరి. ప్రభుత్వోద్యోగుల జీవిత కృషయములు హెచ్చుటను గూర్చి విచారించుట శోధన యొక సంఘమునకు ఆరుగారు గాధ్యక్షులుగా నుండిరి. (1) ఇండ్లను కోయవారి సంఖ్య హెచ్చినది. చాలినన్ని ఇండ్లులేవు. (2) ఇతర స్థలముల నుండి చాలమంది బొంబాయికి వచ్చియున్నాడు. (3) యాధికారణమున వ్యాపారమున చాల ఫనమును గడించినవారు హెచ్చుధరలకు నివేశన స్థలములను ఇండ్లను కొనుచున్నాడు. (4) కొందరు ఇండ్లను మొత్తముగా నడ్డెట పుచ్చుకొని యితరులకు లాభమున కిచ్చుచున్నాడు. 5 ప్రభాపిత ప్రతిష్ఠాపనములవారు ఇండ్ల కొనుచుండుటచే హెచ్చుధరలను బాబట్టుటకు అడ్డెలను హెచ్చించుచున్నాడు. (6) క్రొత్త యిండ్లను కట్టుటకు వీలులేకుండ కూలివాండ్ర కూలియును పావుగ్రుల ధరలును చాల హెచ్చినవి. ఈ కారణములవలన అడ్డెలు హెచ్చినవి.

(1) అడ్డెలను నియమించుట కొకసంఘము శిరస్సరచలేను. యుద్ధారంభమునుండియు వసూలుచేయబడిన అడ్డెల వివరములను గృహయజమానుల నడుగుటకు వారి కధికార మియ్యబడవలెను. (2) యాధ్యక్షునకు పూర్వమున్న రేటుకంటె-కనీసము 1916 లో నున్న రేటుకంటె- అడ్డెలను హెచ్చింపరాదని తాత్కాలికముగ చట్టమును చేయవలెను. అది సమస్థితి కలుగువరకు నమలులోనుండవలెను. (3) ఇట్లుకాళిచేయవలెనను నోటి నుకు గడువు ఒక నెల నుండి ఆరు నెలలకు హెచ్చింపబడవలెను (4) అట్టి నోటి ను నిచ్చువారు కారణమును చూపవలెను. ఆ కారణమును అడ్డెల నియామకాధికారి ఆమోదించవలెను. (5) గృహ యజమాని తగినంత కారణము చూపినగాని అడ్డెలవారిని వెడల నడువకుండుటకును, అడ్డెలనిచ్చువారు తగినకారణములను చూపినచో భాళి నోటిను వాయివాను హెచ్చించుటకునుగూడ స్వాలు కాబుకోవల కధికారముండవలెను. (6) నీజను టిక్కెట్లు కల వారికి రైలువాడ్లలకు హెచ్చింపగూడదు. (7) యుద్ధానంతరమునరకును జీవితసంఘములు ఇండ్లను కొనుగూడదు. ఇట్లుచేసిన ఈ బాధ తొలగగలదని ఆరుగారు నుడిచిరి. దీనివైకి చాలచర్చ జరిగింది. ఏవో యొక చట్టపరచవలసి అందరు నభిప్రాయపడిరి. గృహయజమానుల పక్షమునను అడ్డెలవా పక్షమునను గూడ వాదనలు జరిగినవి. శాసనముచేయుటయే సాధనము దొరతనమువారు గూడ నావిషయమున నాలోచించుచున్నారని తెలచెద. మనము ఇండియా దొరతనమువారి వ్రాయవలెనని అధ్యక్షులు నుడిచిరి.

విశేషకు లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం ఠాణా కా జమాబందీ పెద్దాపుర డిప్యూటీ కలెక్టరు అభియన్య పట్నాయకుగారు చేయచున్నాడు. చాలాపట్టుకు పూర్తిఅయినది. ఈ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు, యీ గ్రామములో శుభ్రమున లోకలుపండ్ల చెప్పువావును అనే భాటసారి బంగారా యున్నపుటికి ఆండులో బసచేయక గ్రామ మధ్యయందున సామ్యు బాటసారుల కొరకయి కట్టబడిన జ్యూలిరీ సత్రములోను ఆండులోను బ్రాహ్మణుల కొరకయి యుద్దేశింపబడిన రోడ్డుకు పడమరయపు బంగారాలోను దిగి రోజుల తరబడి నివసించి పయి వెచ్చు ఆడోవేరిగా మచ్చి అక్కిను పరికూడా ఆక్కడనే నిగించుచుండుటవలన యితర బాటసారులనుకు ఛరువు వద్దకు నీరు తెచ్చుకొనుటకు వెళ్లీ స్త్రీలు మొదలగు వారికిని యబ్బుందిగా నున్నది. కాబట్టి వివిధవర్ణముల వారి హక్కులు కాపాడుటకు నియమింపబడినట్టియు కంకణము కట్టుకొన్నట్టియు అధికారులగు వీరే ముందుగా బ్రాహ్మణ సత్రములో బసమాని వేసి లెక్కన వారికి మార్గదర్శకు లగుదురని నమ్ముచున్నాము. పెద్దాపురం ఠాణా కా బోర్డువారును డిప్యూటీ బోర్డువారును, సత్రము ఠాణాకు రెండుభాగముల వయినయును బ్రాహ్మణ సత్రమనియును తదితర సత్రమనియును రెండు పేర్లును వ్రాయించుట యుచితము. అందులన క్రొత్త గావచ్చు సట్నా నుకు గావించి అక్కిన్లకు ఎరికి ఏవో చూడగా నే తెలియును.

సామ్రాజ్య తానననభ.

(-0-)

ఈ నెల 6 వ తేదీ ఉదయమున రాజ ప్రతినిధిగారి ఆధ్వర్యమున కేంద్ర పరిషత్తున సభ జరిగినది. ప్రేక్షక స్థానము నిండిపోయినది. మొదట ప్రభుత్వ మాంటాగూ (ఇండియా మంత్రి), దమమాయ ప్రభుత్వ చాన్సలరు చాన్సలరు, భూమిద్రవాధికారి, కేంద్ర విద్యుత్ విశ్వవిద్య, గార్లు మరీ చాలమంది ప్రేక్షకులు ప్రేక్షక స్థానము నలంకరించిరి. బామనగారు బామన సామ్రాజ్య గారునాడ వచ్చిరి. సర్ ఇ.ఎ.సింగ్ రిపొంతులా సర్ డి.ఇ.ఎ. వాచా, కవికారాజు, హనుగార్లు తప్ప తక్కిన సభ్యులందఱును వచ్చిరి. పి. జె. ఫతాను, సి. ఎస్. కపర్, సర్ చాన్సలరు పి. ఎస్. బోదాయ, సురేంద్రనాథ టెగ్జి, సర్ బామన కాయల, ఎస్. ఆర్. బి.ఎస్, పి. హెచ్. లె, సర్జన్ జనరలు ఎడ్వర్డుస్, సర్ ఆల్ఫ్రీడు గ్రాంటుగార్లు రాజ ప్రతినిధి గారి సమీపము కాగనే ప్రమాణము లొనరించిరి. రాజ ప్రతినిధిగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

మొదట కలతలు.

రాజప్రతినిధిగారు సభ్యులకు స్వాగత మొసంగి సామ్రాజ్య కలతలను గూర్చి ముచ్చటించిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సుభముల నాయకులు పరస్పర వైరములను నడప ప్రయత్నించుటకు, మనము బాధితులకు సానభూతిని తెలిపెదము అర్థక ప్రక్రమము గూర్చిన చర్చలో సత్యమును కడపజిన మన జరిగిన చర్చ యీ సత్యము కంటి నేటికి ముందుగానే జరుగును. అందుకలన వివరము చాల ననుకూలము కలుగునని నడిచిరి.

తొట్టు బొగ్గుగలదు.

యధము వలన నితర కార్యములు హెచ్చినవి కాళి వారు విచారములేకుండ పనిచేసిరి. నాకలు లేకపోవుటచే చాల యిబ్బ దికిరిగినది. ఇండియా సింహాళము చేతములలో లేయాకును బచ్చాలో విజయమును అంగ్లేజీమువారు కొనకల చుట చాల నుపశమము. కైరీల సభికులుగా బొగ్గుగల యందు విజయోగించుట ముందుగాడ జరుపబడునని నడిచిరి.

యధము - హిందూ జేతము.

యధము వలన కలుగు బాధ మనకు గూడ ననుభవ మునకు వచ్చినది. ధరలు చాల హెచ్చినవి. లేవానలలోని ఉప్పు ఎక్కువైనందున లోపున ముగియునట్లున్నది. చేతమునకు సేవలని సామ్రాజ్యము ప్రకటించినది. ఇండియా భారము హెచ్చుచున్నది. సామ్రాజ్యమున కంతటికిని గూడ భారము హెచ్చుచున్నది. సామ్రాజ్యమునకు అర్థప్రాణముల సభికు ముగ నొప్పుచుటకును ఎల్లరును సంసిద్ధులు కావలెను. చేతమునకు సేవలని చేరుటకు దరఖాస్తు చేసి న భారతీయుల సంఖ్య ఆగస్టు నెల 28 వ తేదీనాటికి 9000 తేలింది గాని చారందరును వైద్యపరీక్షకు రాలేను. వచ్చినవారిలో 8000 మంది మాత్రమే వైద్యులచే నామోదించబడిరి. మొత్తముగ స్థానముల లోను రిఫ్రానుములలో ఆర్థులు చెరి 1000 మంది తేలిరి. ఇంకను చేరుట కనక శిష్యులగును. అందులకు చట్టము సుకరింప బడును. అది ప్రభుత్వము నుడిచిరి. ఇంపీరియలు సెక్రెటరీ సేవలను చాల గ్లాసిందిరి. సుస్థానాధిపతు లొంగిన బహుమాన ముల పట్టికను చదివెరి.

రాజకీయ సంస్కరణములు

ఈమారు నెలలును సేతును ఇండియా మంత్రిగారును సంస్కరణములను గూర్చి నిత్యము వాలోచించుచున్నాము. లెక్కలేని ప్రతినిధి సంఘములవారు ఆయాసంఘముల ఆకలను ఆకలములను సందియములకు భయములను వెల్లడించిరి. వ్యక్తి సంభాషణముల వలన చాలవిషయములను తెలుసుకొన మీలు కలిగినది. విజ్ఞప్తు లధిక కాలముతో సిద్ధపరచ బడినవి. సంభాషణములందు సహకారభావము వాగుగా విడితమైనవి.

ఇండియా మంత్రిగారు ముచితమును పురోవృద్ధిని సూచించుచు విషయముల వాంగ్మతములకు విచిత్రపరచ గలరు. ఆగస్టు 20 వ తేదీ ప్రకటనమున నొక్కొక్కప్పుడైన సహకారము లభించినచో ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పడుటకు తగిన ఆభివృద్ధి కలుగగలదని ప్రభుత్వము నుడిచిరి.

మాంటాగూ గారికి స్వాగతము

మాంటాగూ గారికి స్వాగతము పూర్వక స్వాగతము నొకండుటలో మొదలగు నాకు ప్రోత్సాహము లగుదురని సేతు నమొదలు. (హార్వర్డు లో) మాంటాగూ గారు నాకొసంగిన హృదయ పూర్వక సహకారమునకు సేతు వందనములర్పించుచున్నాను. వారు ఆధికారులు సభికులకు నగు ప్రయత్నములు

నందరిని చూచిరి. మాంటాగూ గారు సామ్రాజ్యమునకు తమ విధిని నిర్వహించినందులకు భరతఖండ వాసుల పక్షమున సేతు వారికి కందనము లర్పించు చున్నాను. పెక్కుచిట్కలలో గూడిన పని నవలంబించియు విజయములకు కలరైన నర్థుల గురులేని అట్టివారు మాంటాగూ గారి (గంభీర హర్షధ్వని)

ఉప్పు, బట్టల ధరలు హెచ్చుట.

లెక్క వత్సరములనుండి యధమువలన గుచ్చుచున్నది. ఇంతవరకును మనచేతమునకు యధమువలన నీవలకులుగు చాధ తక్కిన చేతములందు కలిగినట్లు కలుగలేదు. గాని చివరకు మనకు గూడ కనబడుచున్నది. చాలసరుకుల ధరలు హెచ్చినవి. ఆకారణములను సేవించు వివరింపగోరను. ప్రపంచమునందంతటను ధరలు హెచ్చినవి. ఉప్పు ధర హెచ్చుటచే నీచేతమున కలుగవలసిన ఆకారము లేనంత ఆందోళనము కలిగినది. ఉప్పు బట్టలును ముఖ్యముగా కావలసినవి వాని ధరలు హెచ్చుటచే నీవల కాందోళనము కలిగి బంగాళమునను బొంబాయి లోను నీవల ఆసాములందును కలతలకు కారణమైనది. రాష్ట్రీయ దొరతనములవారు వెంటనే క్రద్ధపుచ్చుకొని పోలీసు ధటులను నియమించిరి. ఇండియా దొరతనమువారు గూడ వీలైనంత పనిని చేయవలసింది. విజేతములలో పంట తగ్గుటచే దిగుమతులుతగ్గినవి. లాభసాటికర్తలు దిగబట్టిరి. కాన విజేతములనుండి ఉప్పును తెప్పించుటకును ఈచేతమున ఉప్పుపంటను హెచ్చించుటకునుగూడ దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. కరకానిలో పంట ప్రతి నెలకును హెచ్చుచున్నది. యధమునకు పూర్వపుపంటకంటె సకముందరకు తగ్గుచున్నది. పండగలకు, స్థానికాధ్యక్షులకు ముందుగా ఉప్పునియ్యవలెనని మేము త్రవచుచుటచే ధరలు తగ్గుగలవు. ఏకమతమునైన ధరలు తగ్గించుటకు మేముధికారమును బడసియున్నాము. ఆయధికారము రాష్ట్రీయ దొరతనములకు ముఖ్యముగా నుండవలెను. మేమివిషయమున విచిరత చేచిరి వ్రాసితిమి.

బట్టలు.

బట్టలధర కాంతకనమగు విషయముగాని మేము రాష్ట్రీయ దొరతనములవారిలో నాలోచించి చేయదగిన కార్యమును చేయకమానము. వివరములను వివరుట మేము సంసిద్ధులము. అట్టి వివరములను చేయుట కిందరేచు చాల నర్థులగు స్థానముగాని గొప్ప సభ్యులమారు గల యిబ్బందులను గమనించి ప్రబలకు తెలుపవలెను.

పరిశ్రమలు

పరిశ్రమలకు గూర్చి వారు హెచ్చున నాకలు గలవు సేతు పరిశ్రమాభివృద్ధిని గూర్చి హెచ్చుగా ముచ్చటించిరి పరిశ్రమాభివృద్ధి సమగ్రముగ కలిగిన గాని కేవలము రాజకీయభివృద్ధివలన చేతాభివృద్ధి కలుగజాలదు. ముందు పరిశ్రామికాభివృద్ధి జరిగిన తక్కినవి వాని ననుసరింపగలవు.

విద్యారణము

కలకత్తాలో నవంబరునెలలో జరిగిన విచారణ చాల ముఖ్యవిషయము ఆంధ్రమున చాల సమర్థులగు విభాగత పురుషులు కలరు వారు విచారణ ప్రారంభించిరి వారిగూతములోనే లాభకరముగు నివేదికము నందచేసెదరని సే నాకొ చెదన.

ప్రాథమికవిద్య

దీనిని గూర్చి కొంత ఆభివృద్ధి జరుగవలెనని సేవిదరకు నూచించియున్నాను. గాని యితరవిషయములు కొన్ని పరిష్కారము కానిందున సేతు నిర్ధారణముగ తెలుప మీలు కాలేదు ప్రాథమిక విద్యను స్థానిక సంఘములు పోషింపవలెను దానివ్యాప్తి భవములమైయున్నది. గాని ప్రస్తుత స్థితిగతు లింకను విషయముగనే యున్నది గాన మనమింకను మరికొంత కాలము వేచియుండవలెను. గాని ఈలోపున స్థానిక సంఘములు ప్రయత్నములను చేసినచో మన మధ్యంతరములకు కలిగింపము. కొద్ది నెలలనుండి నిర్బంధ విద్యనుగూర్చి కాసనములు స్థానికముగ చేయబడుచున్నవి.

నిర్బంధవిద్య.

బొంబాయి మ్యూనిసిపాలిటీలు నిర్బంధము నవలంబించుటకొక తీర్మానముపూరింపడి ఆమోదంపడినది. ఇం గాను నీవల జరిస్సాలలోగూడ నట్టితీర్మానము లుపపాదించబడుచున్నది. పంజాబు దొరతనమువారుగూడ నిట్టి చట్టమును విమర్శనకు పంపిరి. ఇట్టి అధికారమును స్థానిక సంఘము లెట్లు వినియోగించునో సే నెరుగగోరెదను.

గ్రామ పరిపాలనము.

స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థానమున నిటీవల బంగాళా దొరతనమువారి యెత్తు సొకదానిని ప్రకటించెను. రాజధాని కంతుకును సమాన మగు గ్రామపరిపాలనావిధానమును ప్రవేశపెట్టుట కిటీవల బంగాళాదేశ్ కాసనసభయందు చొక చట్ట ముపాదితమై యున్నది. బంగాళమున గ్రామములు ప్రత్యేకముగ నుండక పోవుటయు స్థానిక సంఘములుండి యుండుటయు వైయత్తమున కవరోధము లై యున్నవి. వివరములందును తుద కీచట్ట మంగీకరింపబడినను, త్రోసివేయబడినను చట్టముమాత్రము ప్రకటనపాలమై. కష్టపాధ్యమై, అనుభవము లేని గ్రామ పరిపాలనమున మార్గ మేర్పడినది. పురోవృద్ధిమాన్యులయందు దిదియొకటియని యిదివరలో వచ్చించియుంటిని.

యధము - సైనికవ్యవహారములు

క్షుప్తముగవచ్చింప నుద్దేశించియుంటిని గాన పరిపాలనమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయముల నెత్తుకొనక యధమునగూర్చియు సైనికవ్యవహారములను గూర్చియు ముచ్చటించుచును. ఇండియా రక్షణకాసన ములనకు వచ్చి యొక గంవత్సరము కడచినది. రక్షణ సేనయందు యూరోపియనుకాళి విషయమున వ్యవహారములు సంత్పత్తికరమై యున్నవి. యూరోపియనులు చేతాభివృద్ధియై ముఖ్యమున జూయకొనుచు సైన్యసేవాభారమును గూడ కహించిరి. వా రొనర్చినత్యాగములకు ఇండియా దొరతనమువారు యూరోపియనులకు కృతజ్ఞులు. సైనికావశ్యకతలనుబట్టి పురోవృద్ధియు, యూరోపియను పటాలముల జేర్చవలసి యుండెను. ఈవిషయమున యూరోపియనులకు బహుకష్టముగ నుండెను. ఆయనను యూరోపియనులు వెనుదియక తమకు విధింపబడిన సైన్యసేవాభారమును కహించిరి. ఇండియా రక్షణ సేన కొత్తగ నేర్పడి సైన్యర్యాజమున మార్పులేర్పడుటవలన నిట్టి పటాలము లింకముంద నావశ్యకమని ఇండియా గవర్నమేంట్ లెలియబడిరి. అదిగ కాలముననే యీ సైన్యములు విడగొట్టబడును. ఆవశ్యకమైనపుడు కర్మములు యధ సేవకు రాలవలెను. వైపటాలములను విడగొట్టుచుంటిమి గాన స్థానికరక్షణమునకై స్వల్పముగు సేనల నుంపవలయును.

రక్షణ సేనయందు భారతీయకాళియును దరఖాస్తులను దిసికొను లేది గతవత్సరపు ఆగస్టు 28-వ నాటితోడ సంతమయ్యె. తొమ్మిది నెలకు వైబడిన దరఖాస్తులు చేరినవి. దరఖాస్తువాల్లందరును వైద్యపరీక్షకు రాలేదు వచ్చిన వారిలో 3 వేల మంది సైన్యసేవార్థులని పరీక్షించుచు నిర్ధారితమయ్యెను. దొరతనమువారు భారతీయులకు ప్రోత్సహించకొన్ని సౌకర్యము లొనర్చియుండిరి. మరల సైనికుల జేర్చుకొందుచుని ప్రకటించ దొరతనమువారు నిశ్చయించియున్నాడు. ఇందువిషయమై కాసనసభయందు రక్షణ కాసనమున ముక్కుందు సవరణ ముపపాదించబడును. సైనికవ్యవహారము, విజేతములయందు సైనికావశ్యకతలు మున్నగు నిర్బంధములు పెక్కులున్నవి. కనుక భారతీయులకు కీక్షణ మొనగుటకు మా కళకాళములు చాలవరకు కృశించియున్నవి. మే మెవర్వల యేర్పాటులు మార్చుజేయుచుండును. ఇండియా రక్షణ సేన భారతీయకాళియును సైనికుల జేర్చుకొనటయే రాష్ట్రీయ సభకు ప్రారంభమై, ఎపుడు అంతముగుడియు ఇండియా గజెట్టులో ప్రకటించబడును.

సమరభూమియందలి సేవల విషయమును గూర్చి ముచ్చటించుచు. మెసహామేమియా సిరియా రంగములయందలి దళములకు నిరంతరమును విజయము కలుగుచుండెను. తూర్పు ఆఫ్రికాయందు విజయములు చేసారుచుండెను. ఇరటు భారతీయ సైనికులు విశేషముగ తోడ్పడియుండిరి. యధమున నూతనదళ యారంభమగుచున్నది. దుస్సాయందు దంతుకలహము వలన ఆంగ్లేయులు భరింపవలసిన సమరభార మధికమైనది. హిందూదేశమును సామ్రాజ్యతర భాగములను మరికొన్ని త్యాగముల సొన్న సంసిద్ధములై యుండవలయును. నెంట్రిలు రిహోటింగు బోధనవారు సైనిక సంబంధముగు నన్ని సమగ్రములను సంతృప్తముగ నెగియున్నారు. ఆవశ్యకమగు సైనికులను జేర్చుటయందు దాయా రాష్ట్రముల యాధారములనుబట్టి సైనికుల జేర్చునట్టిరాష్ట్రము జరిగియున్నది. రాష్ట్రములయందు రిహోటింగు బోధన విస్తరపబడినవి. సంఘముల సేర్పరచి నందుకలన సైనికులు విశేషముగ లభ్యమైరి. పంజాబు రాష్ట్రమున నింతవరకు రిహోటింగు విశేషముగ లభ్యమైయున్నాడు. రాష్ట్రీయ సంఘముల సహకారమునమున్నందు తమతమపురసంఖ్యనుబట్టి

రాష్ట్రములు సైనికులను స్వయంశిక్షకులను స్వదేశసంస్థానములకు తమ గౌరవమునకును కులమునకును వర్తించుచున్నవి. యూరప్ యంత్రమునకు స్వదేశసంస్థానముల వీరులు పోరాడి యిటీవల హిందూ శక్తి కులమునకు వచ్చి యున్నాడు. కాశ్మీరును, బారక్జూరు జండు గావలియరు మున్నగు రాష్ట్రముల సైనికులు యుద్ధరంగమున తమ పరాక్రమమును విడిచి పరచి హిందూ శక్తి కులమునకు వచ్చియున్నాడు. ఈ సైనికుల సేవ ఉద్యోగుల హక్కులను పొందియున్నది. బారక్జూరు పదాధిపతి విజయలక్ష్మి విశేషమునకు స్వయం సైనిక సంఘమువారి యుక్తిచక్రవర్తియు వందనములను పొందియున్నది. తమ సైన్యములను సమరించి మరల యుద్ధరంగముల కనుప స్వదేశ సంస్థానములు యత్నించుచున్నవి. గాజా యుద్ధమునను, అనంతరమున క్రైస్తవులను పారదోలుటయందును ప్రోత్సాహము, మైసూరు, గావలియరు, పాటియాల, అల్వారు, భవల్పూరు, భైరూరు సైనికులు విశేషమునకు పరాక్రమమును అభివృద్ధి చేసియున్నది.

సంస్థానాధీశుల వాత్సల్యము

సంస్థానాధీశుల వాత్సల్యము పారమ్యమున్నది. హోల్కర్లును హోల్కర్ల వారసులు 5 లక్షలను, నవనగరు మహారాజు, సిరోహి మహారాజు గార్లు చెరి లక్షలను పొందుచు, బాంబాయి నము నిమిత్తము సింధు మహారాజువారు 45 వేల రూపాయలను నభా మహారాజువారు 25 వేల రూపాయలను 100 శాతములను, ఉత్తరప్రదేశ సంస్థానముల ప్రభువులు లక్ష రివేల రూపాయలను—ఈ మున్నగు విరాళములు చేరి యున్నవి. సైనికుల కేంద్రములను జయిస్తూ, అల్వారు, భవల్పూరు, కాశ్మీరును, పాటియాల, కపూర్థల, మున్నగు సంస్థానములు సైన్యములను రిక్రూటింగు బోర్డువారికి విశేషమునకు సహాయము చేయుచున్నది. యుద్ధములను సంధిచేయునట్లు సైన్యములను పూరించుకొను నిమిత్తము ఇండియా దొరతనమువారి కోర్కె—మైసూరు భవల్పూరు సంస్థానాధీశులు తమ సైనిక సంఘములను పుష్టిచేసి యున్నారే.

ముందు పార్లమెంటుకు పంపబడు నూతనముల చట్టములకు తగినంత ఆవకాశ మొసగుటకును ప్రకటింపబడిన విషయములను మీకు స్మరణకు తెచ్చుచున్నాను. అట్లు ప్రకటించుటకు ఇంగ్లాండు దొరతనమువారు నమరవించిన ఆయా సంఘముల నాయకులు బాగుగా నాలోచించి తమ అభిప్రాయములను నాకు తెలిపిన నేను వానిని ఆదారముగా చేసి పరిశీలించి, కాంగ్రెసుకును ప్రతినిధు లొక్కడేమున కేగి అంగీకరించుటకును తమ భావములను తెలుపవలెనను చూచిన ను నేనాలించితిని. ఇతరులకు గూడెన్నిటికైనా చెబుగవచ్చును. అట్టి ప్రయత్నము యుక్తకాలమున నే నేలించితిని గాని, దానికి ఇండియా దొరతనమువారికి అభ్యంతరమును కలిగింపదు. నేనుగల సలహాను సహాయమును సంతోషపూర్వకముగా నిచ్చెదను. మొదటిసారి సంతకమును లభింపజేయుటకును విధానమునే మేము ప్రతిపదించితిమి. అందువలన నది చచ్చి పూర్తిగా జరుగుటకు నీలగును. మేము చేయు నూతన లెట్టివైనను అతిస్వల్పమున విమర్శించు వారు కొందరును జూనియరులను కొందరును నిమగ్నమై నే నెదురుగా పోలేను. అది తప్పు. ఆగస్టు 20-న తేదీని చేయబడిన ప్రకటనను నాచరణమునకు తెచ్చుటకు మేము తీవ్రకరణయూ ప్రయత్నించుచున్నామని దీనివలన జేలగుదు. అట్లు చేయుట మా ముఖ్యకర్తవ్యమున మేము తలచితిమి. మా కనుకూలమునకు నభిప్రాయములను తీసికొని తగినవానిని తీరస్కరించుటకు గల ఆకర్షణమును ప్రోత్సహించుట కిట్లు ప్రకటించితిమి. దేశీయులందరూ గ్రహించుకొని నేను సంతోషము. ఆ ప్రకటనను దరికి నామోదమును కలిగించినది గాన మనమందరమును సహకారభావముతో పని చేయవలెను. అందులకు మొదటి ప్రయత్నమునకు ఈ ఢిల్లీ సభ్యులనుకు మాంటాగూగారి రాకయే నిదర్శనము. నేను మనము వారికి స్వాగత మొసంగు భాగ్యమును బడసితిమి సామ్రాజ్యకావనసభవారి పక్షమున నేను వారికి స్వాగత మొసంగుచున్నాను. వారి కార్యభారమును నా కార్యభారమును విడిచిపెట్టెను కలిగియున్నది. దానిని నిర్వహించుటలో మేము సమాన విధిక్రమమును దున్నాము. అయినను వారు నా కొనసగిన సహకారమునకు నేను వారికి వందనములను సమరించుట నా విధి. గతమును నెలలోను పరిగినపని విజయవంతమునా నాదో మేము చెప్పబడినది. అది చరిత్రకారుడు వ్రాయదగినది. కార్యకర్తల మానవాధీనమున లేదు. కాని అసాధ్యకార్యమును బూనినను ఎవరైనా సైన్యకలిగిన అట్టివారు మాంటాగూగారి.

ఏది నిజమైన నేమి?

“తేజస్వసుంధుమారు స్వరాజ్యశీర్షాము నుపసంహరించు కొనుట, సిద్ధిచేయగారి ప్రార్థనముచేతనా? లేక, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గోరుభారతీయుల కోరికమీదనా? ఏది నిజమే?” అని నిన్నటి “ఆంధ్రప్రభ” అనుచున్నది. “ఏది నిజమైన నేమి? తేజస్వసుంధుమారు స్వరాజ్యము నుపసంహరించుకొనలే!” యని, నేను “ఆంధ్రప్రభకాళిక” సమాధానము చెప్పుచున్నాను. పంపాదగొట్టుట కేటాయించిన నేమి? చెబుతున్నాను. తేజస్వసుంధుమారు? సంపూర్ణ స్వరాజ్యము గోరుభారతీయుల కోరికమీద ఈ యుపసంహరణను తేజస్వసుంధుమారు యే యనుకొందు? అట్లయినను ఈ యుపసంహరణను స్వరాజ్యశీర్షామున కెట్లు సాయపడనో, యూహించబడుచున్నది. సీయల్ నాంకు ప్రొండ్రు సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరికనుతీర్చుటకే తేజస్వసుంధుమారు స్వరాజ్యశీర్షామును నుపసంహరించి రని, యొప్పుకొనినయెడల, వారు బాప్టిస్టు, పోలీస్, యన్. యన్. ఆఫ్ఫీసుగా ప్రొండ్రు ప్రాంతీకమును, నిరాకరించిన చెప్పబడినది. ఈ ముగ్గురు లోక మాన్యులు, ఇండియా దేశముయొక్క ప్రాంతీకమును తేజస్వసుంధుమారు, సీయల్ నాంకు బాటుపడుచున్నారని “న్యూయార్క్ టైమ్స్” పత్రిక, వెక్కువెడల ఘోషించినది. హోల్కర్లు బాప్టిస్టు వగైరాల ప్రొండ్రు ప్రాంతీకమునకే నీరువలదుదురో, సంపూర్ణ స్వరాజ్యమును కోరికే నీరువలదుదురో? వివరములున్నవి. సంపూర్ణ స్వరాజ్యమునకేమి? బ్రిటిష్ దొరతనము వారి వెత్తనములే స్వరాజ్యమా? బ్రిటిష్ వారి వెత్తనమున వదులుకొనుటకు, బ్రిటిష్ కార్యకర్తలను లావణ్యమును రుసు ఆక స్వరాజ్యములకు గలరా? కార్యకర్తలకు లభింపజేయుటకు గలదును తనము తేజస్వసుంధుమారు వెత్తి ఎత్తి యున్నామే? తేజస్వసుంధుమారు, ఈ స్వరాజ్యమును తేజస్వసుంధుమారు యునుగలదును సున్నయ్యెను. ఇందుకు తీవ్రముగా రుసుగలదును బట్టుకొందురో? మాడవలెను నీ లో బాప్టిస్టు వగైరాలకు గల పలుకులది సిద్ధిచేయవలెను ప్రభుత్వ గారితేజస్వసుంధుమారు కట్టి తెలిపెను. స్వరాజ్యశీర్షామును పూర్ణముగా తెలిసికొనిన తరువాత, తేజస్వసుంధుమారు, హోల్కర్లు వగైరాలకు దరికి తేజస్వసుంధుమారు తేజస్వసుంధుమారు తేజస్వసుంధుమారు. గాలిలో కొలుకుట్ట బ్రయత్నించు తేజస్వసుంధుమారు, లోకభూమిపరమైనను వినిపించుచు యును వెనుక లోయక, ఆదరించుచును సమర్థము మారు లేదు. (ఆంధ్రప్రభకాళిక)

మదరాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వేకంపెనీ

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినది.)
నోటీసు. (1917)

తిరువల్లూరు, తై ఆమావాసోత్సవము
ఫిబ్రవరి, 1918.
ప్రస్తుతము రాక్షసిబాగ్ చాలకుండుటంజేసి
ఫిబ్రవరి 1918 వ సం॥ తిరువల్లూరులో రాజోపు
తై ఆమావాసోత్సవమునకు యాత్రకులు పోవుటకు
ప్రత్యేకముగా వ్యాసంజయబండ్లు గాని, స్పెషలు
బండ్లుగాని వేయబడవుగావున పోనిచ్చుచువారు
ముందుగానే జాగ్రత్తపడవలెను.

CONTINUED ON PAGE NO TWELVE.

The Hon'ble Mr. K. V. Rangaswamy Iyengar said that the bill went against the solemn pledges of the Government. Due consideration should be given to the depreciation of Government securities and Municipal Debentures etc. The Hon'ble Mr. G. M. Chitnavis and the Hon'ble Mr. Sahay agreed with the previous speakers in protesting against the measure. They said it was not fair to tax the landlords. The Hon'ble Mr. Shafi agreed with the views expressed by the Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya. The Hon'ble Mr. Sarma said that the Government was trying the thin end of the wedge and the bill was a violation of the pledges so far given. The Hon'ble Mr. Khaparde said that he would protest against the measure at the present stage because if the bill once found a place in the statute book it would be difficult to remove it. The Finance Member. The Hon'ble Sir William Meyer said that it was extraordinary that people should look upon the Government as a rapacious body who wished to rob the people. He welcomed Mr. Surendranath Bannerjee in Council, but he must object to his suggestions of breaches of faith which had been brought forward. He said there were no breaches of faith but the Government considered there should be a graduation in the tax, and the income tax should be made more equitable as the present act enabled the dishonest men to escape, and that by applying the graduated scale he hoped that the Government would take more money by the tax, but the tax would be more equitably imposed on the public. Sir William replied to certain speeches and added that he had made notes of the speeches which would be considered in the select committee. The motion to refer the Bill to a select committee was put and agreed to.

Recruiting Assistant Engineers.

DELHI, February 6. The Secretary of State for India in Council has decided under the existing conditions not to appoint any Europeans as Assistant Engineers in the Indian Public Work, and State Railways Department in 1918. Applications for appointments will however be accepted from natives of India. They should be submitted on the prescribed form and addressed to the Secretary, Public Works Department, India Office, Whitehall, S. W. in sufficient time to reach him by the 31st March next. The detailed rules will be reproduced in the "Gazette of India" of the 9th February 1918. The essential conditions of qualification are candidates must have attained the age of 21 and not attained the age of 24 years on the 1st July 1918, (except those not exceeding 27 years of age who have performed naval or military service, who will be granted certain concessions in this regard and that candidates must be in possession of such diplomas or distinctions in engineering as may be accepted by the Secretary of State. The list of the degrees which are accepted is appended to the rules referred to.

The Jhansi Murder. Prisoner's Petition Rejected.

LUCKNOW, February 6. Mr E. Thompson, Council for E. A. B. Nyss received intimation that the petition submitted to His Honour the Lieutenant-Governor of the United Provinces praying for a mitigation of the sentence of death passed on the prisoner, has been rejected.

HIGH RENTS IN BOMBAY. Causes and Remedies.

Interesting Discussion at Corporation Housing Association's Meeting.

BOMBAY, February 6. The Bombay Corporation Housing Association met last night to discuss what should be done to limit the excessive raising of rents in the city. Sir Mahadev Chaudhari, President, occupied the chair. Mr Orr, Chairman, Improvement Trust, who had been recently on a committee to enquire into the causes of the increased cost of living of Government employees, opened the discussion and said that the causes of rise appeared to be (1) the demand was larger than the supply (2) considerable influx of people from outside, (3) speculative purchases of house property due to acquisition of fortunes made by traders during war conditions, (4) the rent farming system, (5) the acquisition of properties by public bodies and consequent raising of rents to raise their prices and (6) the rise in the cost of labour and materials preventing construction of new buildings. The remedies suggested were as follows: (1) Appointment of a Rent Controller with power to call for from landlords returns of rents charged by them from the commencement of the war; (2) temporary legislation prohibiting rise above the scale prevailing in pre-war times or at least in 1916, the legislation to remain in force till the advent of normal conditions, (3) the period of notice to quit to be raised from one month to six months; (4) notice to quit must show cause and sufficiency of such cause and must be certified by the Rent Controller; (5) special powers to the Courts of Small Causes to refuse ejectment unless sufficient cause is shown by landlords, and also power to raise the period to quit if hardship or other sufficient cause is shown by the tenants; (6) increase of railway fares in case of season ticket holders to be prohibited; (7) acquisition of properties by public bodies to be held in abeyance till the close of the war. Continuing Mr Orr said that the remedy regarding passing of a temporary legislation prohibiting raising of rents above the rent paid on some specified date, recommended itself to him most. Law of supply and demand did not operate in war time in the same way as it did in normal times. Landlords could be permitted to raise rents up to some reasonable extent, and those who were paying rents regularly should not be liable to eviction during the duration of the war. A very interesting discussion followed. Some sort of legislation was one remedy which seemed to be in the minds of the members present. The case of tenants as well as that of landlords was well represented. The Chairman, Sir Mahadev Chaudhari in winding up the debate said that two most people legislation seemed to be the only immediate remedy, and he supposed that Government must be think about it. They must remember that there were limitations on the powers of the Government and those limitations required certain procedure to be gone through. They had to make representations to the Government of India and some thing in that direction would no doubt be done.

Her Highness the Maharani of Mysore and suite left tonight at 9-30 for Madras for a short stay.

H. E. Lady Willingdon gave a purdah party last evening which was a brilliant function attended by over 800 ladies including the Maharani of Baroda and Cochin Behar.

A purse of Rs. 3,000 was presented to Mr. Tilak at Khandwa during his tour in the Central Provinces. A dozen local gentlemen enrolled themselves as life members of Home Rule League and several hundred rupees were collected at lectures addressed by Messrs. Tilak and Karandikar.

Behar

Besani Khu Rid Case. Fifty Six Accused Convicted.

ARRAH, February 6. The Special Tribunal delivered judgment in the Besani Khu Rid case acquitting 6, convicting 56 including Jaiprakash, Zemindar, acquitted in the Manja case, who was sentenced to five years and fined 1,000 rupees. Six Brahmins who led an attack on a mosque were sentenced to 7 years and the remainder to five years rigorous imprisonment.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Russia

Peace Negotiations.

Sudden Return of German

Ambassadors to Berlin.

LONDON, February 6.

Baron Kuehlmann and Count Czernin have suddenly returned to Berlin from Brestlitovsk ostensibly to participate in the deliberations regarding the political, economic and territorial questions affecting the Central powers. The precise meaning of this sudden interlude is unknown but it seems to point to temporary breakdown of negotiations and possibly foreshadows a final ultimatum demanding the immediate acceptance of German annexationist terms.

The Haughty Attitude of Bolsheviks.

A telegram from Berlin apparently semi-official speaks of the haughty attitude of the Bolsheviks at Brestlitovsk as being unjustified by the situation on the Eastern front and states that Ukrainians have defeated the Bolsheviks on the Kovel railway and at other places; moreover the troops of the Ukrainian Republic practically entirely support the Reds.

Ukrainians Defeat Bolsheviks.

Bolsheviks have gained the upper hand at Poltava, Kharkoff, Ekaterinoslav and Odessa while the Black Sea fleet is on their side. On the other hand General Kaledin has thrown his army of 160,000 men on the side of the Reds.

General Dutoff Defeated.

PETROGRAD.—Bolsheviks officially announce that Soviet forces have suppressed a counter-revolution in the Government of Orenburg defeating General Dutoff's army.

Bolshevik Rising Suppressed by Ukrainians.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin states that the Poles have occupied Mohilef, the Russian general headquarters, and arrested General Krylenko and his entire staff. The Ukrainians have suppressed the Bolshevik rising in Kieff. M. Holubowitch Chairman of the Ukrainian Peace delegation has been appointed Ukrainian Premier.

Ukrainian Soviets Hold Supreme Authority.

LONDON, February 6.

The wireless Russian official statement declares that the Ukrainian Soviets now hold supreme authority in Ukraine and agreements have been reached for Federal Union with Russia and complete unity in foreign and internal affairs.

Russo-German Peace Negotiations.

Letish Plenipotentiaries Demand

Undivided Existence of Letish Nation.

LONDON, February 6.

A wireless Russian communique says: The Proclamation of the Letish Plenipotentiaries demands the undivided existence of the Letish Nation and denies the Austro-German claim that the populations of Lettonia and Courland and Riga desire separation from Russia. It demands the withdrawal of all forces to enable a free expression of opinion to be made.

Russia has agreed to withdraw. The Central Powers could not object if they believed that the population desired separation.

Central Powers

Prussian Methods Denounced.

"A German Peril."

LONDON, February 6.

ZURICH.—Speaking in the Bavarian Diet, the socialist leader, Herr Segitz said:—"We lack coal, linen, clothing, boots, and soap. Does the Government believe we can deceive foreigners into believing that our situation is excellent. Germany alone has lost 1,300,000 dead and an equal number wholly or partially incapacitated for work. Referring to submarinism he pointed out that after the war ships would be lacking to bring Germany corn and declared there would be strikes all over the country if the Government disregarded warnings. He denounced the brutality and stupidity of the Prussian method of dealing with strikers and declared: "The Prussian question has become a German question perhaps a German peril."

The Failure of Submarinism.

German Admiral's Admissions.

LONDON, February 6.

AMSTERDAM.—The German Vice Admiral Galster writing in "Die Selfe" says:—"Submarinism has not yielded the results anticipated. The theory as regards the frightening of neutral shipping and the assumption of the speedy overthrow of England have proved extravagant."

America and Germany.

Labour on the German Strikes.

Only Way to Peace

ALLAHABAD, February 6.

LONDON, February 5th.—The "Times" Washington correspondent wires that American labour considers that the moment when Germany is having domestic troubles is the moment for the greatest effort and the completest unity among the Allies.

The correspondent quotes Mr. Gompers, the Labour Federation President, as saying that the only way Germany can get peace is by the overthrowing of their Government and the only way we can get peace is by supporting ours. ("Pioneer").

Great Britain

Compulsory Rationing Postponed.

LONDON, February 6.

In the House of Commons Mr. Clynes states that compulsory rationing had been postponed till April or May.

The Food Problem.

An Offer to Hoarders.

LONDON, February 6.

Lord Rhondda indemnifies food hoarders against prosecution who surrender their supplies between February 11th and 18th pointing out that it is believed that many have become liable to prosecution by inadvertence.

Most Difficult Phase Approaching.

The Press Bureau says that Lord Rhondda addressing the members of Parliament expressed the view that the food situation would be in a most difficult stage during the next two months. He asked members to give him all the help possible in their Constituencies.

A National Calamity for British Interests.

LONDON, February 6.

Mr. Bonar Law announces the following further war contributions from British Colonies and Dependencies.

BAHAMAS.—Ten thousand.

BARBADOS.—Forty thousand as free gift making eighty thousand altogether.

BASUTOLAND.—Fifty thousand for aeroplanes.

BRITISH GUIANA.—Sugar valued at seventeen thousand.

GULF COAST.—Two hundred thousand in ten annual instalments.

NIGERIA.—Offer to pay one per cent interest on six millions of War debt.

ZANZIBAR.—Fifty thousand for aeroplanes.

(All the above amounts are sterling.)

HONGKONG.—Five million dollars from loan and revenues.

MAURITIUS.—Million rupees to be used for aeroplanes.

British Man-Power.

Trade Unions and Sir A. Geddes.

LONDON, February 6.

The Press Bureau says:—"Sir Auckland Geddes has invited all the Trade Unions which participated in the January Conference to meet him on Friday."

Electoral Reform Bill.

Lords Compromise Rejected by Commons.

LONDON, February 6.

The House of Commons by 238 votes to 141 rejected the Lords' compromise on provisional representation which therefore is indefinitely shelved.

France

Trial of Bolo Pasha.

A Paid German Agent.

Outcome of German Defeat on the Marne.

LONDON, February 6.

PARIS.—The Bolo indictment states:—"After the battle of the Marne, Germany finding that her sudden attack no longer had any hope of success, desired a rapprochement with France, in order to be able to defeat Britain. It was necessary to prepare public opinion for a separate peace and documents show that the enemy decided to make large sacrifices of money. Germany wished to impress Parliament and the press by pessimistic reports cleverly disseminated by paid agents, in order to cause confusion and disturb the patriotic agreement between the French parties. From every point of view, Bolo was the man for the work."

Plot Seriously Endangered France.

The indictment declares that the plot was hatched with Machiavellian skill and France has been in serious danger.

General

LONDON, February 6.

HALIFAX.—The Chief Examining Officer, concerned in the disaster of December 6th has been arrested on a charge of manslaughter.

Dutch Strike Ends.

LONDON, February 6.

AMSTERDAM.—After the procession of strikers at the Hague had made an unsuccessful attempt to interview the Minister of Interior strike in the city was declared at an end.

The Greek Mutiny.

Due to Civilian Agitators.

Chamber Ordered to be Closed.

LONDON, February 6.

Telegrams from Athens clearly indicate that the mutiny was due to civilian agitators. An Official decree orders the closing of the Chamber, the reopening members of which are preparing a campaign of obstruction in opposition to mobilisation.

TELEGRAMS.

LONDON, February 6.

WELLINGTON.—Mr. Massey in an interview said that any arrangement allowing the Germans to regain possession of Samoa would be a national calamity for British interests in the Pacific. He therefore urged that New Zealand and Australia should be represented at any Peace Conference.

LONDON, February 6.

SYDNEY.—It is officially stated that before long a dozen ships will be actually laid down in various parts of Australia.

BRISBANE.—Casualties at Mackay number 120. Damage is estimated at a million and half sterling in value.

Western Front

The Most Stupendous Clash.

Belligerent Preparations.

LONDON, February 6.

Reuter's correspondent at the British headquarters speaks of raids, patrol encounters, and trench mortar quarrels as being the outward feature of the present operations on the western front. Last night a party of our raiders got into the enemy positions near Poelcapelle and after killing 29 men brought back three. Our casualties were very slight but these little affairs are only a transient phase. Meanwhile enemy reinforcements continue to arrive from the east but the Allied forces in the west also continue to increase in an ever-flowing current. Clash when it does come will be the most stupendous thing in point of numbers ever known.

Enemy Aeroplanes Brought Down.

LONDON, February 6.

Marshal Haig's communique to-night says:—"The enemy raided a post in the neighbourhood of Bapaume-Cambrai road, one of our men is missing. There has been great hostile artillery firing south of Maroing and north of Baksuee-Cambrai road and increased enemy activity north of Lens and north-east of Ypres. Our aeroplanes dropped over three tons of bombs in daytime on various targets including ammunition dumps and fired many thousand machine-gun rounds. They dropped over one and half tons of bombs last night on an hostile aerodrome southeast of Cambrai and on Menin railway station. Five German aeroplanes have been brought down and three others driven down. One of ours is missing."

LONDON, February 6.

This afternoon's communique from Marshal Haig says:—"We repulsed raids at Mericourt and Avion, taking prisoners. There has been reciprocal artillery activity at Hargicourt and Lens."

Palestine Front

PALESTINE CAMPAIGN

The Turkish Defeats.

Germans' Make Turkish General Scapegoat.

ALLAHABAD, February 6.

The "Pioneer" Cairo correspondent writes:—"Extracts from the German Press which have reached here show clearly that the German High Command are determined to make Djemal Pasha a scapegoat for the defeats in Palestine up to the time when our advance started at the end of October. General Von Falkenhayn and his Chief of Staff Kreiss Von Kressenstein alone were mentioned as being in charge of the Turkish army of defence, but as soon as the latter suffered its first defeat at Beersheba only Djemal's name appeared. In every reference to the Palestine offensive, and they are many, the Turkish General is written about as being responsible for the conduct of the resistance to our advance and Von Falkenhayn's name rigorously suppressed, whereas in reality Djemal had long been superseded by the German General who, from orders captured on the field, directed operations through Kreiss Von Kressenstein. From a communique published in Germany one would imagine that the Turks alone were resisting our advance and not a single German soldier or officer were fighting with them."

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta

Bhowaniganj 'Hat' Looting Case.

Fifteen Accused Convicted.

CALCUTTA, February 6.

The Noakhali Special Tribunal has delivered judgment in Bhowaniganj 'hat' looting case. Of 22 original accused three were discharged during trial and four had been acquitted. The remaining 15 accused have been convicted under section 395 I. P. C. (dacoity), two being sentenced to rigorous imprisonment for six years and a fine of Rs. 100 each in default rigorous imprisonment for a year more, and 13 to rigorous imprisonment for five years and a fine of Rs. 75 each or in default rigorous imprisonment for 9 months more. Out of the fines if realised Rs. 1000 had been ordered to be paid to a shopkeeper and the balance to two others.

Lady Ronaldshay's Departure.

CALCUTTA, February 6.

Her Excellency the Countess of Ronaldshay left Calcutta for England yesterday.

TELEGRAMS.

difficult and little trodden field of administration and as a step along one of those main lines of advance detailed by me, as the Hon'ble Members will recollect, in my opening speech at the September Session, which lead to the accepted goal of British Rule in India.

Military Matters.

In accordance with my intention, to be brief in surveying the departmental field I shall not to-day touch on some important aspects of general administration but shall now turn to matters immediately connected with the war and our military administration. Nearly a year has elapsed since the Indian Defence Force Act came into operation. As regards the European branch of the Force a very large measure of success has been achieved. The duty of military service has been undertaken by the European population of the country cheerfully and in a spirit of patriotism and the Government of India gladly acknowledge the sacrifices which have been made by a community which has otherwise made large contributions to the fighting forces of the Empire and is in the pursuit of its civil avocations working at a high pressure with depleted staffs. The burden, the Government of India are well aware, has been particularly felt in the matter of raising the general service units, the formation of which for the time being was necessitated by the exigencies of the military situation and they are grateful to the commercial community for the "good spirit" in which the obligation has been accepted. I am pleased to be able to announce that the reorganisation of the armed forces in India in which the newly constituted Indian Defence Force plays a considerable part, has enabled His Excellency the Commander-in-Chief to disperse for the present with these units which will be disbanded at an early date. It is not necessary to explain that the obligation for general service when required remains unimpaired, and it will as a matter of fact be necessary as an offset to the disbandment of the larger units to maintain in certain places smaller units permanently embodied for the purpose of local defence. With regard to the Indian portion of the Force recruiting was under the Indian Defence Force Act and closed on the 28th August 1917 by which time the number of applications sent in had reached over 9000. Not all the applicants, however, appeared when called on for medical examination, and of those who did appear only a little over 3000 have been passed as medically fit, and in only three of these into which India was divided for the purpose has the number of fit men approached 1000, the minimum which it was proposed to require before a unit was raised. The Government of India however wishing to give the movement every possible encouragement agreed not to insist on this minimum and one or more units have been formed or are in process of formation in such of the areas referred to, and it has now been decided to give a further opportunity to fill up the cadres of these units by reopening recruiting and an amendment to the Indian Defence Force Act will be introduced in the Council for this purpose. The Hon'ble members will however understand that our hands are not free in the matter of numbers. The demands of the military situation and the calls upon our personnel for service in the field necessarily limit the opportunities which we can offer in respect of training for auxiliary troops and these opportunities naturally vary from time to time. We, therefore, propose to open and close recruiting for the Indian portion of the Indian Defence Force in the various provinces by notification in the "Gazette of India" as the above considerations shall dictate. As regards work of our forces in the field the past few months have seen a series of successes in Mesopotamia and in Syria where a notable advance has been made. The operations in East Africa have been uniformly successful and the Indian troops have aided so largely in securing this result are now returning to India to rest. The war is now entering on a new phase, the added burden thrown on the allies by the situation in Russia is one which is likely to increase rather than lessen and India in common with the rest of the Empire must be prepared for greater efforts and greater sacrifices and for a further organisation of her military resources in man-power and in material. Recruiting for the Indian army and for the subsidiary services has during the past year shown a distinct improvement and the results of the last few months are encouraging. At the same time we are not even now getting the full numbers we require nor do the numbers obtained nearly approach the contribution that India could supply without in any way affecting her own requirements. If we are to obtain a supply adequate to our need a sustained and combined effort on the part of all is now necessary. The Central Recruiting Board is keeping in close touch with all recruiting questions and has arranged for a Division of the total requirements among the provinces with special regard to their resources. Provincial recruiting boards have been established in most provinces with very satisfactory results and their efforts have undoubtedly contributed in no small degree to the measure of success that has attended recruiting operations during the past few months. The Punjab is maintaining its proud position as a chief supplier of recruits but with the co-operation of the various provincial boards it is fully expected that other provinces and states will shortly contribute a share more in proportion to their population. The Native States generally maintain their record of high achievements. The first fruits of victory in one field of battle have been manifested in the return of war-worn battalions of the Imperial service troops to our shores. The Kashmir Battalions which returned last summer with a distinguished record in an arduous campaign have now replaced their losses and refitted and are about to retake their places in the fighting line where they will, I feel confident, earn fresh laurels. The States of Barrackpore, Jind, Gwalior, and Kapurthala have recently welcomed the return of their contingents with fitting honour and rejoicings and the Rampur Infantry, the Faridkot Sappers and Miners and a Kashmir Mountain Battery may shortly be expected. The splendid services rendered by the troops which have reached India have been acknowledged by the General Officer Commanding in messages which will be treasured in the annals of the States and have been a source of deep gratification to myself and the Government of India. The Barrackpore infantry in particular who suffered heavy

losses in the recent fighting have earned the special appreciation of His Majesty's Government and the thanks of the Army Council. The Durbars are already planning to reform their units for further service after the men have enjoyed their well earned leave. From Palestine also news has been received of the admirable work done in the battle of Gaza and in the subsequent pursuit by the Imperial Service Troops of His Exalted Highness the Nizam and of their Highnesses of Mysore, Gwalior, Patiala, Alwar, Bahawalpur and Khairpur.

The stream of gifts and contributions from States still flows strongly. Among others I may mention of a gift of 5 lakhs from the Maharaja of Holkar, 5 lakhs of rupees each from the Maharaja of Sirohi and the Maharaja of Nawagar, Rs. 45,000 from the Maharaja of Jind for the purchase of a bomb aeroplane, 5 lakhs and 25 thousand rupees and 100 horses besides other gifts from the Maharaja of Nabha whose Imperial Service Infantry will I hope soon take the field, one lakh and 8 thousand rupees from the Chiefs of the Northern Shan States for the purchase of aeroplanes, and lastly yet another gift from the Maharaja of Gwalior namely Rs. 6000 for the benefit of disabled naval officers and men and their families. The Central Recruiting Board has received considerable assistance from some States in the matter of recruiting for the Indian army, notably from Kashmir, Jaipur, Alwar and Bharatpur and in the Punjab from Patiala, Jind, Nabha and Kapurthala, and besides this the Kashmir, Patiala, Jind, Kapurthala and Bahawalpur Durbars have undertaken on the request of the Government of India to increase considerably the strength of their Imperial Service units in order to meet the rapid wastage of modern war.

Reforms.

Let me remind you of the words of the announcement that ample opportunity will be afforded for public discussion of the proposals which will be submitted in due course to Parliament. If His Majesty's Government accept our request for publication, then it will be for those who represent the numerous communities interested to put their heads together and make reasoned representations to me upon them for transmission to His Majesty's Government. I notice that it has been suggested that a deputation should go Home and lay the case for the Congress League Scheme before His Majesty's Government. The same intention may exist in other quarters. I think that at the right moment is a course worthy of consideration and I would not have it thought that there is any desire on the part of the Government to hamper any such representations. On the contrary, I will gladly give all the advice and all the help which it lies in my power to give. You will observe that the procedure we propose to adopt is that which was followed on the occasion of the Morley-Minto Reform Scheme. It opens the door for full discussion and seems to me a highly convenient course to pursue. I do not disguise from myself that there will be those who will criticise our proposals whatever they may be as not going far enough, while others will regard them as going dangerously far. That is inevitable, but they will represent a sincere and honest attempt to give effect to the announcement of the 20th August which the Secretary of State and I have regarded as constituting our terms of reference and therefore binding upon us. I would ask the people generally to regard that announcement as a whole resisting the temptation to select that part which suits their particular views and to reject the rest. I believe that in the main the announcement commanded general acquiescence and it behoves us all to endeavour to work together in general harmony with it and to accept the spirit. The first practical step in the fulfilment of that announcement has a directly personal aspect in that it accounts for the presence here in Delhi to-day of the Right Hon'ble Edwin Montagu, the Secretary of State for India. It is our privilege to be able to greet him in our midst, and I am sure that all Hon'ble Members would wish me to extend to him a most sincere and cordial welcome on behalf of the Imperial Legislative Council of India. His task and mine is a joint task and in its discharge we stand in a relationship peculiarly personal, but this consideration will not deter me from thanking him here and now for the whole-heartedness of co-operation with me. He has moreover met others freely and widely too leading figures in our political life, official and non-official and knowing as I do the spirit which has animated him I feel sure that the Hon'ble Members would like me to express to him on behalf of India as a whole our great appreciation of the manner in which he has approached his task. We do not know whether our work for the past three months will lead us to success. It will be for history to record the result of these labours. "It is not in mortals to command success". But if ever a man engaged in a task beset with difficulties deserved success that man I most emphatically hold is the Right Hon'ble the Secretary of State.

Redistribution of Provincial Areas.

The Hon'ble Mr. Sarma moved a resolution advocating redistribution of provincial areas on a language basis as a preliminary to constitutional reforms, urging especially the creation of an Andhra Province, the reuniting of Orissa, the bringing together of Hindi speaking peoples of Bihar and the United Provinces, the transfer of Marathi speakers from the Central Provinces to the Bombay Presidency, the restoration of the North West Frontier to the Punjab and of Bengalee speakers from Assam to Bengal, also readjustments for Malabar, Kanara, Sind and Gujarat.

Changes Depreciated.

Sir Hamilton Grant deprecated hasty changes referring to the undesirability of juggling with provincial limits unnecessarily and pointing out the indefinite nature of linguistic boundaries.

Sir Gangadhar Chitnavis also criticised the proposals. Mr. Fagan (Punjab) thought the resolution premature and academic.

Mr. Shafi.

The Hon'ble Mr. Shafi (Punjab) did not want restoration of North Western Frontier to Punjab, but wanted Sind instead. He thought the dividing up of India into small states was highly impracticable. He did not support the resolution.

Mr. Kincaid.

Mr. Kincaid (Bombay) thought that geographically and linguistically Sind was a distinct unit and the resolution was absolutely premature and he opposed it on the score of expenditure.

Dr. Sapru.

The Hon'ble Dr. Sapru (U. P.) apprehended that if the resolution if carried into effect would retard progress in the country. Dr. Sapru said that he had no material before him to consider the special case of either Sylhet, Smd or Andhra. The resolution though academic ought not to have been brought forward.

Mr. Bannerjee.

Mr. Surendranath Bannerjee said that the movement was very inopportune. Our bringing up the resolution would interfere with the satisfactory solution of a scheme for which the Secretary of State was in India. As far as he personally was concerned he was for accepting the resolution with modifications. Referring to Sylhet he hoped the Government would redeem the pledges given in the despatch of 25th August 1911. He was afraid that if the resolution was accepted it would prove a veritable apple of discord.

Mr. Sastri.

The Hon'ble Mr. V. R. Srinivasa Sastri (Madras) said that language was not the only bond of a common nationality. He thought Mr. Sarma overdraw the provincial picture, and his scheme would be opposed by the people of the latter's verdict was taken on it. He said that the Secretary of State had taken upon himself the task of solving a huge problem. Was it prudent, he asked, to distract his attention? He would ask Mr. Sarma to forbear from complicating the situation.

Mr. Iyengar Supports.

The Hon'ble Mr. K. V. R. Iyengar (Madras) supported the resolution.

The Hon'ble Nawab Ali Chaudhuri (Bengal) thought that language should not be the only criterion for redistribution of the provinces. There were other considerations such as race, temperament, revenue system, etc. He said that in the interests of Eastern Bengal it should not be linked with Western Bengal. Eastern Bengal should be created into a separate administration.

Government Neutral.

The Hon'ble Sir James DuBois said that the Government took a neutral position with regard to the question, and members could vote as they liked.

Mr. Jinnah's Unworthy Insinuation.

The Hon'ble Mr. Jinnah said that if Mr. Sarma wanted an Andhra Province why should he have bothered the Imperial Council? He thought the resolution was mischievous. He was sure Mr. Sarma wanted some popularity in his own province. That was why he brought up the resolution.

Mr. Sarma in reply said that the members had totally mistaken the point of view with which he approached the question. It was a mistake to suppose that he brought up the question to benefit the Andhra community. The resolution was rejected.

The Council adjourned till the 20th February.

LATER:—There were no less than 27 questions on the agenda of which Mr. Sukul alone asked sixteen.

Income Tax Amendment Bill.

After interpellations Sir William Meyer in introducing the Income Tax Amendment Bill said that the Bill was published on the 7th October 1917 and emphasised that a change in the rates at which tax was levied on various scales was not one of the objects of the Bill. He cleared up some misconception in regard to the period in respect of which peoples income was assessed. There was nothing in the argument that under the scheme a man paid income tax twice over on the taxings of a single year. He explained that profits of consignment business carried on through an Indian agent could legally under the bill as hitherto be assessed for the tax. It was not the intention of the Government to enforce the liability and instructions to that effect had been issued to local Governments. The exemption of shipping companies had been removed. The Government had a free hand to deal with the matter after the war but a notification would be issued continuing the exemption while the war continues.

Kassimbazar Maharajah.

The Maharaja of Kassimbazar as representative of the Zemindars of Beagal, opposed clause 4 of the Income Tax Bill which imposed tax on agricultural income.

Mr. Sukul mentioned the hardships which the bill imposed on landholding classes and agriculturists engaged in other pursuits as well, and opposed the granting of new powers to Collectors.

The Hon'ble Rai Sita Nath Ray protested against taxing agricultural income at a time when India wants industries other than the universal but insecure industry of agriculture.

Sir Hugh Bray said that he did not want to take much time of the Council at the present stage. The views expressed by the Bengal Chamber of Commerce would shortly be in the hands of the Government of India and he hoped that those views would receive careful consideration at the hands of the Committee. There was one point to which he wanted to draw attention. The income tax was a very complicated matter and few took interest to study. The point he wanted to refer was that up to now income tax was levied on current years income and figures were calculated on the past year's profits and the speaker criticised at length the departure contemplated in the draft bill. He said they had accepted the super-tax from purely patriotic motives but he opposed the new principle of taxing income in the way proposed. He hoped that the bill would emerge out of the select committee in a much more adaptable form.

The Hon'ble Mr. Hogg suggested that there should be a provision in the bill to enhance or reduce the amount of tax according to the increase or decrease of the actual income assessed and urged that the bill should be fully dealt with in the select committee.

The Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya said that he was surprised that the proposal of taxation was made without any justification whatever. They did not know how the year was going to end. The bill ought not to have gone to the select committee as it was a proposal for fresh taxation.

The Hon'ble Mr. S. N. Bannerjee endorsed the protest against section 4 of the Bill. The Government could not easily discard the solemn guarantee given by the British Government. He said the extra tax which the Zemindars would pay would be extracted from the ryots (Laughter.)

TELEGRAMS.

FLOODS IN BENGAL. Affected Villages' Deputation to Governor. Proposed Government Remedial Measures Explained.

CALCUTTA, February 6. His Excellency Lord Ronaldsday received this morning a deputation consisting of about 60 gentlemen headed by the Maharaja of Burdwan representing the inhabitants of about 800 villages affected by the spillover of the river Damodar situated on its right bank, in the districts of Burdwan, Hooghly, and Howrah. The memorial which was read by the Maharaja, appealed to the Governor to take early steps to prevent future floods and consequent hardship and devastation to the people living in areas where the river had been causing havoc for some years past.

His Excellency in the course of his reply discussed the causes of the frequent floods and the difficulties that existed in the way of the Government taking certain steps suggested by the Deputation and said:—It remains for me to explain what measures we do propose to take. If we cannot prevent the river from pouring an excess amount of water into the land to the west, the next best thing to do is to improve our means of draining it off. This we are actually doing. But before pointing out what we are doing in this direction let me explain that we have not given up the idea of trying to control the floods by means of reservoirs constructed higher up the river. If we can catch the huge volume of flood water before it races down over the plain and there release it more gradually, we shall have done much to deprive the flood of its capacity for harm. The sort of reservoir which we have in view is one which would cut in about twenty thousand million cubic feet of water. It is difficult to picture to oneself what is meant. Perhaps I can help you to realize the magnitude of the volume of water which we contemplate holding up by pointing out that if this amount of water was turned into a solid column, a foot square, the column would be over 334 million miles long. To put it in another way it would reach more than 150 times round the world. We have already made considerable progress towards the selection of a site for such a reservoir and we have recently obtained through the Government of India the services of an Engineer, who is an expert on all matters of this kind, to assist us with completing our investigation. The officer in question, Mr. Green, is already on the scene and indeed has been at work for some weeks past and within a year we should have a definite project ready."

Bombay

To Commemorate Self-Sacrifice.

BOMBAY, February 6. A movement is on foot to raise a public memorial to commemorate the magnificent self-sacrifice displayed by five of the five of the Simplex Mills who gave their lives one after another in attempting to rescue one of their fellowmen who while engaged in cleaning a gutter fell into it and was overpowered by a malicious gas.

The "Bombay Chronicle" has opened a fund for the purpose.

United Provinces

U. P. Legislative Council.

Resolutions Discharged.

LUCKNOW, February 6. Today's meeting of the United Provinces Council was the last at which Sir James Meeson presided. The Council sat from 10 to 2.15 P.M. The Hon'ble Mr. Sim introduced a bill amending the amendment Bill, 1917, which was taken into consideration and passed. The Bundelkhand Encumbered Estate Amendment Bill was not taken up as the Secretary of State's views were not yet received. Among the several resolutions moved by the Hon'ble Mr. Chintamani, the one requesting the Lieutenant-Governor to recommend to the Government of India to fill the vacancies in the Indian Educational Service in these provinces by transfer of members of the Provincial Educational Service and to abolish the present division of Imperial and Provincial and to substitute a classification based on the nature of the work, to arrange for the recruitment of not less than four-fifths of the whole cadre, and to pay identical salaries to Indians and Europeans performing similar work, a personal allowance in addition being given to those appointed in the U. P., provoked a good deal of discussion in which several members took part.

The President said that although for obvious reasons the Government could not possibly accept the resolution as a whole the question was being considered by the Imperial Government. He would beg to draw the attention of the Government of India to the motion and the proceedings in the Council.

Mr. Kene in opposing the resolution said that the Government had by no means a poor opinion of the merits and work of the Provincial services as was stated by the mover and so far as he could see the movement throughout India was in the direction of the reform aimed at. The resolution was lost.

Mr. Chintamani's resolution recommending to the Government to apply unfailingly year after year to the opening of new primary schools a specific amount out of, or a specific percentage of, the normal provincial revenue was carried after a division by 22 for and 19 against.

At the close the Lieutenant-Governor in his farewell speech to the members briefly reviewed the work of the Council during the 5½ years he had been the President. Referring to the Council he said that the failure of its constitution was obscure but with the growth of political liberty every form of liberty must grow. He thanked his liegemen for their courtesy, forbearance and assistance in the common task.

Subsequently a photograph of the members with the President was taken in the grounds of the Government House.

The Imperial Legislative Council

Viceroy's Speech

Mr. Sarma's Resolution Defeated by Indian Members

[From our own Correspondent.]

BY WIRE.

DELHI, February 6.

The first meeting of the cold weather session of the Imperial Legislative Council was held this morning. His Excellency the Viceroy presided.

The visitors' galleries were full to overflowing, among whom were Her Excellency Lady Chelmsford, the Secretary of State for India, Lord Donoughmore, Mr. Charles Roberts, Mr. B. N. Basu, Sir William Vincent, and a large number of ladies. His Highness the Jam Sahib of Jamnagar was also present. All the members of the Council were present except Sir Ebrahim Rahimtullah, Sir D. E. Wacha, Raja of Kanika, and Mr. Haq His Excellency taking his seat the following members took the oath of allegiance: Mr. P. J. Fagar, Mr. O. S. Kharade, Mr. Robert Clegg, Mr. A. Botham, Mr. Surendranath Banerjee, Sir John Campbell, Mr. S. R. Bignett, Mr. A. H. Ley, Surgeon-General Edwards and Sir Alfred Grant. The Viceroy then addressed the Council.

The Viceroy's Opening Speech.

The Shahabad Riots.

After welcoming the members, His Excellency the Viceroy alluded to the Shahabad riots and expressed profound sympathy for the outraged people and hoped the leaders of both the communities would continue efforts to heal their wounds. He announced that changes in the discussion of the Financial Statement whereby the general discussion which in the past years took place on the last day, would precede the Committee stages; and the Finance Bill though delayed for discussion would relate back to the date of the original announcement, and hoped that the changes would provide a more effective and satisfactory method of bringing forward criticisms and suggestions regarding the policy at a stage when it had not been cast into final shape.

Planting Industries and Collieries.

Lord Chelmsford detailed the departmental activities which in spite of the pre-occupations of the war had been allowed no respite from the varying and heavy anxieties of the time, and explained the position of the planting industries caused by the shortage of tonnage. He congratulated the tea industry on the scheme recently inaugurated for the purchase in India and Ceylon for civil and military requirements in the United Kingdom and also purchase of rice in Burma for the Allies. Referring to the railway traffic the Viceroy dealt with the activities of the Coal Controller in Calcutta and proposed continuing the experiment of employing prisoners of war in collieries on a larger scale.

Ceylon Amritammal Case.

Sir George Barnes replying to the Hon'ble Mr. Sankul's question regarding the case of Amritammal in Ceylon reported in the 'Hindu' of the 23rd November 1917 said: The attention of the Government of India has been called to the case referred to in the first part of the Hon'ble Member's question and inquiries are being instituted both from the Government of Madras and the Ceylon Government on the subject.

High Prices of Salt and Cloth.

SPEAKING ABOUT HIGH PRICES THE VICEROY SAID:—

We have been engaged in the struggle now for 3½ years and hitherto India has not felt the burden and suffering which war brings into the houses of the poor with anything like the same severity as less favoured countries nearer the main theatres of operations, but the pinch is at last beginning to be felt and one of the matters which has given my Government cause for the most anxious consideration has been the recent rise in the price of many of the necessities of life. I am not going to attempt to analyse here the various and complex causes to which the general rise in prices is due. The rise has been worldwide, but I think you will not question me when I say that in respect of some articles, I am thinking at the moment particularly of salt, the market rates which have recently been prevalent have soared for higher than could be justified by the circumstances. Salt and clothing are the prime necessities of life and the prices at which they have been sold have pressed with great hardship on the poorer classes in this country. The discontent and uneasiness to which this has given rise have resulted in several regrettable instances of lawlessness in parts of Bengal, Bombay, Bihar and Assam. The Local Governments have taken timely measures to police the affected areas, and the Government of India have endeavoured to grapple with the situation so far as it is possible to deal with the circumstances in which economic forces play the major part. It will, I think, interest you to hear the steps which we have taken to alleviate the position. The high prices of salt were caused in their origin by their shortness of supplies from sources overseas and speculators took advantage of the position. We are endeavouring both to secure an increased import of salt from abroad and to develop our internal resources as far as we possibly can. The output from the Kuewra Mine is increasing month by month and we hope that by the middle of April it will be double what it was in pre-war days. The powers which we took a year ago to provide the local authorities with salt in priority over ordinary indents, were calculated to ease the market and are now being freely used, but we have recently gone a good deal further than this. We have taken powers by rules under the Defence of India Act to regulate the prices of any commodities, the supply of which it is necessary to control in the interests of public

safety. It is obvious that the actual fixation of prices, and the measures necessary to ensure adequate control, must in the first instance rest with the Local Governments. We have addressed them on the subject and have already notified salt as a commodity, the supply of which it may be necessary to regulate.

The Supply of Cloth.

The control of prices in the case of cloth is obviously a question of much greater difficulty than in the case of salt. But we shall not shrink from any action which may be found in consultation with Local Governments to be both practicable and desirable. May I add that we are always ready to listen to those who criticise our measures and our Council is above all the place where such criticism may legitimately be made, but I confidently look to the Hon'ble Members who know our practical difficulties and understand the grave needs of the time to help us by instructing the general public as to the reasons underlying our action. Having touched on these pressing questions of supply and demand which though both difficult and acute are merely questions of the moment for which altering circumstances must in course of time furnish an automatic solution, I will not dip further in.

Industrial Questions.

The Hon'ble Members know the high hopes I entertain of industry in India, and they may have noticed that at the opening of the recent Madras Industries Exhibition, I dealt with the important subject of industrial development. I shall not revert to that topic to-day but content myself with emphasising the fact that no reforms in India will achieve their purpose unless they have their counterpart in the industrial sphere. A great industrial advance reacting strongly on social and educational conditions is, I am convinced, a condition precedent to the full development of healthy political life in this country.

The Sphere of Education.

We have to record an event of the greatest educational importance namely, the meeting in November last of the Calcutta University Commission under Dr. Michael Sadler, The Commission, as you know, is composed of men of high repute and we have never before had at our disposal in this country so distinguished and experienced a body of expert advisers on educational affairs. They have commenced their enquiries by the widest consultations of all classes of opinion and by diligent and unobtrusive personal observation of the conditions upon which they are to advise. I look with confidence to receiving from them during the course of this year a report which will contain a useful exposition of the principles upon which University Education should in future be conducted in Bengal, and I have little doubt that much of their advice will be of the greatest value in dealing with University questions in other provinces also.

Primary Education.

At the other end of the scale is Primary Education about which I made some mention in addressing you last September. I said that we were agreed that a definite advance must be made in this sphere and that it was only the fact that there were other connected problems awaiting solution which prevented my giving an indication of the policy which we had in view of this most important question. The support of primary education is a function of local bodies and its extension is in the main an operation of finance. While therefore, the future powers of local bodies and the future relations of local provincial and Imperial finance are still undetermined it is, as you will readily understand, a matter of no small difficulty to set forth a definite policy of future development for our primary schools, and it will be necessary for us to wait a little longer before we can take definite steps for the realisation of such a policy. In the meantime we have determined to place no obstacle in the way of such local legislatures as we may decide on any reasonable measures to forward the same end, whether those are the precise measures which we would ourselves be prepared to initiate or not. The last few months have accordingly seen the first beginnings of legislation to allow of

Compulsory Education.

in this country. A private Bill has been introduced and passed into law to admit of the adoption of compulsion by District Municipalities in Bombay. Arrangements have been made for the introduction of a similar Bill in Bengal and in Bihar and Orissa. The Punjab Government have drafted a Bill dealing with the same subject on comprehensive lines and has published it for criticism. I need hardly say that I shall watch with deep interest at the use which local bodies make of the powers conferred upon them by measures of this description.

Village Government.

In the cognate sphere of local self-government I desire to invite attention to an important move which has been made by Lord Ronaldsday's Government in Bengal. A Bill has recently been introduced in that Presidency in which an attempt has been made to institute a general system of village Government. The question is complicated in Bengal by the absence of real village units and the pre-existence of local committees for dealing with watch and ward. But whatever the ultimate fate of the Bill in its details may be, I cannot but welcome its preparation as representing a bold and comprehensive effort to provide a code of rules for

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆంధ్రోద్యమము.

దొరస్వామిఆచార్యంగారు.

అయ్యా,

తమ పత్రికయందు చిత్తూరు వాసస్తులగు సి. దొరస్వామిఆచార్యంగారు, న్యాయించియీ పత్రికకు వ్రాసిన యొక విషయమును మాత్రము ప్రచురించుటవలన కాబోలు, చివ్వాడ, రామాంజుల శెట్టిగారు, పో. వేంకట్రామా రెడ్డిగారును, విశేష ఆగ్రహముతో ఆచార్యంగారిని నిందించుచు కొన్ని అంశములు వ్రాయుటకు తలపెట్టెను. మదనపల్లెలో జరిగిన చిత్తూరుచండల సభయందు సాత్విక నిరోధవత్తము నవలంబించుటకు వారే ప్రధానలయి నిలచిరి. వారాపత్రికలకు విపత్తు కలుగునో వారి స్వాతంత్ర్యమును స్థాపించు నిమిత్తము మూలధనము నేర్పరుచుటకు వారే ప్రధానమున నూరురూపాయలు చంపాయయ్య నుద్యమించిరి. స్వరాజ్యవిషయము జిల్లా యంతయు వ్యాపింపజేయుటకు కావలసిన మూలధనము చేర్చు నిమిత్తము ప్రభువచనా నూరురూపాయలు వారు యిచ్చి యున్నారు. నుమారు పదునేడు సంవత్సరములుగా వారు చిత్తూరు కాంగ్రెసు సంఘకార్యములను నిర్వహించుచున్నారు. ఇది యిట్లుండ, తిరుపతిజేతనానమనకు సంబంధించిన విద్యా కాలలకు నుహా వి ప త్త స ం భ వి ం చి న కాలములో ఆచార్యంగారు తమద్రవ్యమును ఖర్చు పెట్టి యును, తమ సంపాద్యమును గమనించక తిరిగి, కష్టపడి, కాసన సభలోని వారితోకలిసి సాధించిన కాసనముగురించి ఆనరటిలో, తేషగిరి అయ్యగారు, దివాన్ బహదరు గోవింద రాఘవయ్యగారు మానవేదక రాజా ఆనరటిలో, శ్రీనివాసకృష్ణిగారు మున్నగువారు వారిని చాలమెప్పుకొనిరి. వారు దేశాభిమానమునకై చేయుపనులకై, అనినెంటుచున్నవారను పొగడియున్నారు.

అట్టివారిని అనావశ్యకముగా మాషించనేల? ఇంతమాత్రము భిన్నాభిప్రాయముగల వారిని సహించకున్న మన కశ్యాస్యాభిమానమును దేశాభిమానమును యెట్లు కలుగున? కాశవాస్తవి.

ఆంధ్రుడు.

II

భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రము.

అయ్యా,

మున్నటి పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన, భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనముపై ఆంగ్లేయ పరిశ్రామిక సంఘమువారి యభిప్రాయమాంధ్రుల కెల్లరకును మదమ గొల్పియుండును. ఆ సంఘమునా రాంధ్రుల కృష్ణాతీత పాత్రలు. హైందవ స్వరాజ్య సమితి పక్షమున ప్రస్తుత మింగ్లండున పనిచేయుచున్న బాప్టిస్టాగారి నూతనాంగ్ల దృష్టికథమునకు ముఖ్య కారకులు. వారి నాంధ్రదేశము తగులిని గౌరవింప బాధ్యత కలదిగ నున్నది. ఈ సందర్భమున నొక విషయము సంశ్చి కరము. ఆంధ్రుల స్వరము వేల మైళ్లదూరము వ్యాపించినది. అంతియ. గాక రాబోవు పార్లమెంటులో నధికారము వహింప బోవు కార్మికవర్గము నాకర్షించినది. ఇది యాంధ్రదేశమునకు మిక్కిలి శ్రేయస్కరము. కార్మిక వర్గము మీదనే హిందూ దేశము యొక్క దృష్టి తిప్పుబడియున్నది. వారిమీదనే హిందూ దేశము స్వరాజ్యముకొర కాళలు పెట్టుకొని యున్నది. బాప్టిస్టాగారి సత్ప్రయత్నములచే దాదాపింగ్లండు నందలి పరిశ్రామిక సమాజము లన్నియు హైందవాళము సాఫల్యము కొఱకు ప్రయత్నములు సలిపెదమని వాగ్దానము చేసియున్నది. కాని యిటీవల జరిగిన పరిశ్రామిక మహాసభలో హైందవ స్వరాజ్యముపై తీర్మాన ముండక పోవుటకు కారణము దురూహ్యముగా నున్నది. మద్రాసు మెయిలు వ్రాసిన కారణ మన తల్లిమని మనము వెంటనే నమ్మకచ్చును. ఏది యెట్లున్న నట్టి తీర్మానము లేకపోవుట మాత్ర మనమానాస్పదముగా నున్నదనుమాట సత్యము. అయిన నట్టిలోపముల సవరించుటకై సమర్థులగు బాప్టిస్టా పోలకుగా ర్లింగ్లండున గలరు. కావున మన కనవసరమగు భీతివలదు. మరియు వారికి చేయూతగ కొలది దినములలో స్వరాజ్యసమితి రాయబారు లింగ్లండునకు వెడలుటకు సిద్ధముగనున్నారు. వారు దారిచేసి బాట నేర్పరచి సిద్ధముచేసిన వెనుక తుదిమెరుగులు చేయుటకు కాంగ్రెసు రాయబారులు వెడలగలరు. సమయమునకు తగినటుల లోక

మాన్య తిలకు గారికికూడ నింగ్లండునకు వెడలు నవసర మిశమ యముననే కలుగుట యానందహేతువు. హిందూదేశమున కింగ్లండుస్వరాజ్య మొసగ గలదనియు; రెండుదేశములకున్న మైత్రి యభివృద్ధి యగుననియు, ఆంగ్లేయ పరిపాలనముపై మనకు ప్రేమయధికమగుననియు ముమ్మాటికిని మనము నమ్మకచ్చును. ఈ యద్ధమున మనము చూపిన రాజభక్తి వ్యర్థము కావేరదు. ఇంగ్లండు వ్యర్థముచేయదు. బ్రిటిషుపౌరుల మన మనముకూడ తప్పు గౌరవముతో తలలనెత్తి తిరుగ గలమను మాట యథార్థము. ఇదియే యాంధ్రులకు కూడ మంచి తరుణము. స్వరాజ్యసమితులు భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర నిర్మాణ నూత్రము నంగీకరించియున్నది. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రధానముతో, కాంగ్రెసుకూడ దాని నామోదించిన దనుట సప్తము. ఆంధ్రులమీది యవ్యాప్తమేమిట బాప్టిస్టాగారు మనచే కోరబడకయే, నూత్రస్థాప్తమునంగీకరించియే, దానిని కార్మికవర్గ మునకు బోధించియున్నారు. వారు దాని నామోదించినారు. వారే రాబోవు పార్లమెంటున నధికారము వహించురు. ఇంతకంటె మంచి తరుణము పొసగదు. పశ్చాత్తాప పడి ప్రయోజనముండదు. దీపము డ గ నే యిల్లు చక్కబెట్టు కొనవలయును. ఇచ్చట నొక దొరస్వామిఆచార్యంగారు గారును అచ్చటనొక గోవిందరాఘవయ్యగారును వలదని చెప్పినంత మాత్రముననేమి? కొంతమందియట్లే చెప్పుచుండుట సహజము. నిజమైన హైందవులందరును హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము కావలయునని కోరుచుండ కారణాంతరములచే వలదనువారు లేరా? యద్ధమునకు పూర్వముయద్ధము వలదని చెప్పినవారింగ్లండున నుండియుండలేదా? ఇప్పుడులేరా? వారి వాక్యములచే హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము రాకపోవునా? వీరిమాటలచే యద్ధమాగినదా? జయముకలుగు వరకు నాగునా? అగుననువారికి కాదనువారు కొందరుండిన గాని న్యాయాధికారికి న్యాయమెద్దియో తెలియుట కవకాశము కలుగదు. అట్టివారి మాటల పాటిచేయవలదు! దేశక్షేమమే కోరుచుండి పనిచేయు చుండవలయును. మనమిప్పుడు చేయు ప్రయత్నముల మీదనే యాంధ్రభాషియొక్క భావ్యభివృద్ధి యాధార పడియున్నది. ఇట్టివృద్ధి బాతుల యభివృద్ధిమీదనే సమిష్టి హైందవ జాత్యభివృద్ధి యాధార పడియున్నది. కావున విషయము సంపూర్ణ ముగ తెలిసినట్టియు, ఇతరులకు నచ్చచెప్పు కైయున్నట్టియు ప్రతినిధుల నాంధ్రదేశ మింగ్లండునకు పంపవలయును. వారికి మన మిక్కడనుండి యత్సాహమును, ధనమును మిక్కిలముగను, నృపదయ పూర్వకముగను పంపుచుండవలయును. ఆంగ్లదేశమేమనకు న్యాయస్థానము. ఆంగ్ల ప్రజాసామాన్యమే మనకు న్యాయదాత. మనప్రతినిధు లా న్యాయస్థానమునకేగి న్యాయదాత యెదుట న్యాయవాది వృత్తి నవలంబింపవలయును. మన ప్రతినిధులు న్యాయమును పొంది జయభేరుతో నాంధ్రదేశమున కరుడెంచి, తామే పురోహితులుగ యాంధ్రదేశమునకు పునఃస్వరాజ్య పట్టాభిషేకమును గలుపవలయును. అట్టివ్యవసానము కలుగువరకు నాంధ్రులందఱోకాదీపమును చల్లార్చుకూడదు. కావున నో యాంధ్రసోదరులారా! త్వరపడుడు! మీ దేశాభిమానమును భాషాభిమానమును చూపుడు!!

తిరువక్కోటి
ఫిబ్రవరి 5

కురుగంటి సీతారామయ్య.

III

గురుకుల విద్యాలయము.

అయ్యా,

తిరుపతి పట్టణమున “శ్రీవేంకటేశ్వర గురుకుల విద్యాలయము” మను పేరుతో నొక ఆంధ్రభాషి కళాకాలము యేర్పాటుచేసి దానిని బందరులో నుండు “ఆంధ్రభాషియ కళాకాలము” మదరాసులో నుండు “ఆయుర్వేద కళాకాలమునకు, తిరుపతిలో నుండు సంస్కృత కళాకాలమున కాలిగా నేర్పాటుచేసినయెడల జాతీయ విద్యాభివృద్ధికి మార్గ దర్శిగ నుండునని తమ పత్రికా ముఖంబున దెలిపియుంటిని.

“ధనమాలమిదంజక” అను లోకోక్తి ప్రకారము యెట్టి సత్కార్యముననున కార్యముగ జరుపుటకు ధనసహాయము గావలసియుండును. “విత్తముకొలది విభవ మన్నట్లు” మనకు యెంతటిధనసహాయము గలుగుచున్నదో దానినిబట్టి ధర్మకార్యము వృద్ధి జెందుటకు విలుగలిగి యుండును.

దాక్షిణాత్యులు ఆరంభకూరులని ఉత్తర హిందూస్థానమువారును జొంబాయి రాజధానివారును మనలను అనాదరణజేయుచున్నారు. ఆదేశములయందు సాన్న్ధత్యాగపరులనే కుటలుగలరు. మహావీర్యురాలగు లక్ష్మణదేవిగారు ఏడుమాసముల

లో 70 వేల రూప్యములు మహిళావిద్యాలయమునకు బ్రోగు చేయ గలిగిరి. బొంబాయి రాజధానిలో “పయసాధను”లో ఆనేక ధర్మవిద్యాలయంబులు స్థాపించియున్నారు. ప్రాశాసక భార్యగారు సంకల్పించిన కొద్దిమాసములకే మహిళా సర్వకళాకాలను స్థాపింపగలిగిరి. ఆదేశమువారు పట్టుదలగల వారు. స్వాభిమానము వదలి, నేకదీక్షతో పనిజేయ గల్గుదురు. అందువలన సంకల్ప సిద్ధిని జూచుచున్నారు.

ఈ కలియుగంబున సంఘటనము గొప్పది యని మన పెద్దలు వాడుచున్నారు. ఆనేకులు తోడ్పడిన గొప్ప కార్యములు నెఱవేసవచ్చును. మిక్కిలి స్వల్ప చందాలు చేర్చిన గొప్ప మొత్తము లగును.

ఇట్టి ధర్మ విద్యాలయములను పోషించుటకుగాన ధనము సంపాదించుటకు దగిన మార్గములను విశేష కాలముగ యోచించుచుంటిని. ఇందులకు గ్రీస్తుమిషనరీలె మనకు మార్గ దర్శులు.

ఏవిధముగ క్రీస్తుమిషనరీలు గొప్ప కళాకాలము మొదలగు ధర్మముల పోషించుటకుగాన మిక్కిలి స్వల్ప మొత్తములుగ చందా లేర్పాటుచేసి గొప్పధనము చేర్చుచున్నారో అవిధముగనే మనలో గొందరు హిందూమిషనరీలుగ యేర్పడి ప్రతిగ్రామమునందును ప్రతి సంవత్సరమును గొప్ప చందాలు వసూలుచేయవచ్చును. ఎవ్వరినునన్ను నొప్పింపక గొప్ప మొత్త మేర్పడగలదు.

ఈ కళాకాలకొఱకు ధర్మచందా పోగుచేయుటకుగాన ప్రతిగ్రామమునందును “హిందూమత ధర్మవిద్యాలయసహాయక సభ” నేర్పాటు చేయవలెను. ప్రతిగ్రామసభకు రెడ్డితేక కరణము ప్రసిద్ధులగు లేక వైశ్యప్రసిద్ధులగు విశేషనూలుమేష్టరు పెక్కిటరిగను, వెద్దతెట్టి బ్రజరయగను, పురోహితును మరియొకరు కమిటీమెంబరులుగ యేర్పాటుచేయవలెను. వీరే ధర్మాధికారులని పిలువబడుదురు. వీరి సహాయమున గ్రామమునందలి ప్రతికుటుంబమువారివలన సంవత్సరమొక్కంటికి రెండుఆణాలు తక్కువగాకుండునట్లు చందామయేర్పాటు చేసి వారివలన వాగ్దత్తప్రతికరయందు న్యాయవందాదుల సాక్షితో సంతకము చేయించవలెను. సంవత్సరంబా మిక్కిలి స్వల్పముగ నుండినయెడల కాశ్యేతముగ జరుగగలదు.

కొంచము పట్టుదలతో స్వాభిమానమువదలి ధర్మోపకారబుద్ధితో ప్రతిగ్రామమునందు గృహిణీచేసిన సంవత్సరమొక్కంటికి రూ 36-40ల చందా యేర్పాటు కావచ్చును.

ఉపన్యాసకుల నేర్పాటుచేయుట కలనానాసూత్రము గలదు. వీరలు తమ జీతముకొర కానించి ప్రతిగ్రామమునకు ఓరికి ఉపన్యాసముల నియ్యవలసియుండును. అందువలన గ్రామ స్థులకు ఉత్సాహము తగ్గుతుండును. ఉపన్యాసకుల మూలమున గురుకుల విద్యాలయముయొక్కలాభము వారికి చక్కగ అవ్వడప్పుడు తెలియుచుండును. మఱియును, విద్యాలయము నందు జదివి పరీక్షలయందు దేసిన పండితులకు జీవనోపాధి యేర్పడగలదు. వీరిమూలమున గురుకులవిద్యాలయమునకు జేరవలసిన చందా మొత్తము సులభముగ జేరగలదు గ్రామముల యందు యెక్కువచందా యేర్పడుటకు బ్రోత్సాహము గలుగుచుండవలెను.

శ్రీ తిరుపతివంటి పుణ్యక్షేత్రమునందు జేరి వారి జీవిత కాలమును శ్రీ వేంకటేశ్వర గురుకుల విద్యాలయంబును స్థాపించి పోషించుటకై పాటుపడగల ధీరులుందరా? ఆంధ్రదేశంబున పెక్కుండ్రు ఉత్సాహ పూరితులగు మహావీర్యులు ముందరికి బాబులరా? ఈ ధర్మకార్యమునకై నాకత్తయిన సారము పాటుపడి దీనిని స్థాపించుటకై ప్రయత్నించుచున్నాను. ఇందుకొఱకు పూనుకొనగల దేశోద్ధారకులు వారి నామముల నీపత్రిక మూలముగ దెలుప బ్రార్థించుచున్నాను. వేంకటగిరి.

నెనులి సుబ్బారావు.

ఇంగ్లండునకు స్వరాజ్యసమితివారి ప్రతినిధివర్గము— జొంబాయినగరమందలి బొగ్గునర్తకులు నివృత్తిమైన (6-2-18) సభ జేసి, ఇంగ్లండునకు బోక నన్ను స్వరాజ్యసమితి వారి ప్రతినిధివర్గమువారికింద వ్యయపరచు నిమిత్తము బాల గంగాధర తిలక్కుగారికి 5711 రూపాయలు మెసగిరి. స్వరాజ్య కార్యక్రమమును భంగపరచి, హిందూదేశపు వర్తకమును ఆంగ్లేయుల హస్తకరిమై యుండునట్లున్న సిద్ధమహము ప్రభువు ఆంగ్లవర్తకులయొద్ద ధనమును యాచించి యుండెను. ఆప్రకారమే హిందూదేశపు వర్తకము ప్రతికుల పాలు గాకుండ భారతీయుల హస్తములయందు నుండునట్లు స్వరాజ్య సమితిని వర్తకుల పోషింప నగునని తలక్కువహాళయెడు సభయందు దుపయ్యసించెను.

నందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1918 క్యాలండరు

ఫిబ్రవరి 23 తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. X కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొన్ని ప్రకటనలవల్ల ముద్రింపబడినవి. ఆకాశం గమనింపవలసి. ఆకాశం గమనింపవలసి తప్పక పాటించు.

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోపధము

చక్కని డబ్బీలో పెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం శిషో,

109, ప్రేమోద్ధ, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

ప్రముఖ గౌరవం గల గౌరవనీయ చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

పోస్టుఖర్చు 212, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ భక్తబోధి యను నాటకము.

సంఘమురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ

అమిందుజాపబడినది. అందరును జదివి తీర

వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్ట్ జి పేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

7, తంబు శెట్టి పేటి, మదరాసు.

అధికారికములకు పరము: ఐవోడి నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని పనోపధిసారసవరిలా

అమృతాంజన రక్తములను జనించు జాడ్యములకు కిరీటుచుండి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండములను, గడ్డను, ప్రాంతశోషలను అన్ని విధములను గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షుభ్రకారిణి

(28)

కనాపిధిసారసవరిలా గుణి మిమ్ముల నిర్మలము, సహజమైన మధురమైన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. చీరమునందలి పొడవైనదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. చీరలోగల్గిన గలుగు జీవము. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 టోన్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రొద్దుట: పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No 2. BOMBAY.

మోహినీ ప్రశంస

ఇది మృత్యులకు అపారము విరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్ట్ జి అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి పేటి, మదరాసు.

ఆంధ్ర నర్మకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రాజులింగారెడ్డి గారిచే

ప్రారంభించినది. వెల 0-4-0 పోస్ట్ జి ప్రత్యేకము.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలలోగారిచే తయారు చేయబడిన 'లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ'ను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతువు, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలియెక్కువ మొదలయినవి కలుగును. స్వచ్ఛత, ధాతువు మాత్రములో కలిసిపోవుట, నీరచుకుట, బహుమాత్ర వ్యాధి, మొదలగునవి మానును. దీనివలన మంచిగుణము పొందిన అశ్వము రంగోన్, పినాంగ్, సిలోన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతముల నుండి బహుమాన పత్రములు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు ఆర్డర్లు పంపును పంపినచో బహుమానపత్రము కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వై కను వరచియుండు బహుమానము మియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమార్గముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వము కోనునప్పుడు 'డి. మన్నాలలో' అని యుండుట చూచి తీసికొన వలయును. అనుపానపత్ర పార్శ్వములో పంపబడును.

ఏజంటులు కావలసియున్నది.

తపాలఖర్చు 1-కి డబ్బీలకు 6 అణాలు.

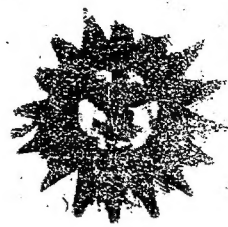
15 తులాలు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

డి. మన్నాలలో, డిల్లీ, బెంగళూరు, సాలామిసిరి మురబ్బాడిపో, బెంగళూరు సిటీ.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాడెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (53) 21, హమ్మం వీ., బొంబాయి.

ఆత్మజిజ్ఞాస

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితి.

పరమార్థమును గుర్తుచేసిన శాస్త్రము చర్చ గ్రంథకర్త:- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.పి.

శిష్యులచే చక్కనిగ్రంథము వెల రూ. 0-8-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు ఖర్చు 212, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాశ్యోతను సుఖము నొసంగును. 219

ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్యుద్ధిని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకాభక్షణము అను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకడే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

అతంకనిగ్రహ కౌమధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధోపధములు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల నిష్పన్ననను పరికింపుడు.

ప్రతి వర్షమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింప బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే క; బర్మా, సిలోన్, మలియన్, గోవా, ఫీజీ, బెలంజీ, ఈస్ట్రాక్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధోపధమును, ఉపయోగించు చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మియింటు నున్న మొదల, మాటికి వైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొరపెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునోప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న చిడ్డలకు లుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధోపధున శీతనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధములగునట్టియు నుపయోగకరములగు 3 రన్నులకు మూలకలనుండియు యావధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 200 మౌతలున్న సీసా 4 అణాలు మాత్రము.

6 సీసాల పోకసారి తప్పించినది

టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ. 1-8-0

12 సీసాలకసారి కొనిన 2-12-0

25 సీసాలకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మానదగ్గ అమృతము దీయ సిద్ధోపధముల దొరకును.

•లాగుము:- శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, కెం